

**YABANCI DİLİN 21.YÜZYIL YETKİNLİKLERİNDEN İLETİŞİM
BECERİSİNE ETKİSİ KONUSUNDA 12.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
GÖRÜŞLERİ: HASANOĞLAN ATATÜRK FEN LİSESİ ÖRNEĞİ**

Furkan Atan

YÜKSEK LİSANS TEZİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

EĞİTİMİN SOSYAL VE TARİHİ TEMELLERİ BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EYLÜL, 2024

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 12 ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Furkan

Soyadı : Atan

Bölümü : Eğitimin Sosyal Tarihi Temelleri ~~Bilim Dalı~~

İmza :

Teslim tarihi:..../09/2024

TEZİN

Türkçe Adı : Yabancı Dilin 21.Yüzyıl Yetkinliklerinden İletişim Becerisine Etkisi
Konusunda 12.Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri: Hasanoğlu Atatürk Fen Lisesi
Örneği

İngilizce Adı : 12th Grade Students' Opinions on the Effect of Foreign Language on
Communication Skills from 21st Century Competencies: The Case of Hasanoğlu
Atatürk Science High School

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Furkan ATAN

İmza: .....

JÜRİ ONAY SAYFASI

Furkan ATAN tarafından hazırlanan “Yabancı Dilin 21.Yüzyıl Yetkinliklerinden İletişim Becerisine Etkisi Konusunda 12.Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri: Hasanoğlu Atatürk Fen Lisesi Örneği” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Gülay EKİCİ

Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

.....

Başkan: Prof. Dr. Hasan COŞKUN

Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı, Çankırı Karatekin Üniversitesi

.....

Üye: Doç. Dr. Vedat BAYRAKTAR

Okul Öncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

.....

Tez Savunma Tarihi: 19.08.2024

Bu tezin Eğitimin Bilimleri Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Şaban ÇETİN

.....

TEŞEKKÜR

Öncelikle tez çalışmamın her aşamasında katkısını, desteğini ve önerilerini esirgemeyen değerli danışmanım Sayın Prof. Dr. Gülay EKİCİ'ye ve saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum. Yazma sürecimde manevi desteğini hep yanımda hissettiğim canım sevgilime sevgilerimi sunuyor ve teşekkür ediyorum. Bana yazma sürecinde destek ve motivasyonlarını eksik etmeyen aileme ve dostlarıma sevgilerimi sunuyor ve teşekkür ediyorum. Bana veri toplama sürecinde destek olan Hasanoğlu Fen Lisesi İngilizce öğretmenlerine ve 12.sınıf öğrencilerine teşekkür ediyorum.

**YABANCI DİLİN 21.YÜZYIL YETKİNLİKLERİNDEN İLETİŞİM
BECERİSİNE ETKİSİ KONUSUNDA 12.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
GÖRÜŞLERİ: HASANOĞLAN ATATÜRK FEN LİSESİ ÖRNEĞİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Furkan Atan
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Eylül 2024

ÖZ

İnsan dünyada var olduğundan beri, yaşamını sürdürebilmek için çeşitli beceriler geliştirmek durumunda kalmıştır. Dolayısıyla beceriler hayati önem taşımaktadır. 21.yüzyıl insanın hayatına farklı teknolojik araçlar ve şartlar getirmektedir. Bu araçlara ve şartlara hazır olmak için 21.yüzyıl becerileri geliştirilmelidir. Bu beceriler, farklı şekillerde tanımlanmakla birlikte temelde bu yüzyılda gerekli olan ve olacak beceriler olarak tanımlanmaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı; yabancı dilin 21.yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerisine etkisi konusunda 12.sınıf öğrencilerinin görüşlerini incelemektir. Araştırma nitel araştırma modeli kapsamında durum çalışması deseniyle oluşturulmuştur. Bu amaçla Ankara ili Elmadağ ilçesinde bir fen lisesinde öğrenim gören 12.sınıf öğrencilerden 26 öğrenci amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklemeyle seçilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilere 6 soruluk görüş belirtme formu uygulanmıştır. Formdaki sorular, 21.yüzyıl becerileri, iletişim becerileri ve yabancı dilde iletişim

becerileri boyutlarına odaklanmaktadır. Formda yer alan sorular 2 yabancı dil öğretmeninin ve 2 alan uzmanı akademisyenin görüşleri yönünde düzenlenmiştir. Veriler içerik analiziyle beş alt amaca göre 12 kategoride çözümlenmiş ve tablolaştırılmıştır. Veri çözümlenmesinde belirtilen güvenirlik değeri %96 olarak bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, öğrenciler 21.yüzyıl becerilerini en çok sırasıyla bireysel yeterlilik, teknoloji ve sosyal ve çevresel yeterlilik olarak tanımlarken, iletişimi ise; duygu ve düşünce ifade etme, kendini, karşısındakini ve birbirini anlama, gereklilik ve ihtiyaç ve sözlü iletişim-konuşma kodlarıyla tanımlamaktadırlar. Yabancı dil öğretmenlerinin iletişim becerilerindeki özenlilik boyutuyla ilgili olarak, 23 öğrenci tarafından hepsi yeterince özenli olarak belirtilmiştir. Bunun yanı sıra; öğrenciler iletişim becerilerinden alıcı becerilerde daha yetkindir. Alıcı becerilerde 16 öğrenci kendinin yeterli olduğunu belirtirken üretken becerilerde sadece 8 öğrenci kendini yeterli hissettiğini belirtmiştir. Ayrıca, öğrenciler iletişim araçları ve yolları olarak en çok teknolojiyi kullandıklarını ifade etmiştir. Öğrenciler 21. yüzyılda gerekli olan beceriler sorusuna en çok yazılım, yabancı dil ve yaratıcı düşünme ve üretme görüşlerini belirtmişlerdir. 21.yüzyılda haberdar oldukları beceriler sorusuna 10 öğrenci haberdar değilim olarak belirtmiştir. Daha sonra yaratıcılık en çok belirtilmiştir. Yabancı dil derslerinde geliştirdiğiniz ve en sık kullandığınız beceriler sorusuna öğrenciler konuşma ve dinleme becerileri olarak görüş belirtirlerken; yabancı dil derslerinde ve yabancı dil sınavlarında başarılı oldukları becerileri ifade ederken ise en çok sırasıyla dinleme ve okuma becerisi cevabını vermişlerdir. Öğrenciler, derslerde en çok konuşma ve dinleme becerilerini kullanmalarına rağmen konuşma becerisinde yeterince başarılı olamadıklarını vurgulamışlardır.

Anahtar Kelimeler : 21.yüzyıl becerileri, Yabancı dil, İletişim

Sayfa Adedi :xiv+90

Danışman : Prof. Dr. Gülay EKİCİ

**12TH GRADE STUDENTS' OPINIONS ON THE EFFECT OF
FOREIGN LANGUAGE ON COMMUNICATION SKILLS FROM
21ST CENTURY COMPETENCIES: THE CASE OF HASANOĞLAN
ATATÜRK SCIENCE HIGH SCHOOL**

(M.S. Thesis)

Furkan Atan

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

September 2024

ABSTRACT

Ever since man has existed in the world, he has had to develop various skills to sustain his life. Therefore, skills are of vital importance. The 21st century brings different technological tools and conditions to human life. In order to be ready for these tools and conditions, different skills should be developed. These skills are called 21st century skills. Although these skills are defined in different ways, they are basically defined as the skills that are and will be necessary in this century. In this respect, the aim of the study is to examine the views of 12th grade students on the effect of foreign language on communication skills among 21st century competences. The research was designed as a case study within the scope of qualitative research model. For this purpose, 26 12th grade students studying in a science high school in Elmadağ district of Ankara province were

selected by criterion sampling from purposeful sampling methods. Opinion form that has 6 question was applied to the students participating in the study. The questions in the form focus on the dimensions of 21st century skills, communication skills and foreign language communication skills. The questions in the form were organised according to the opinions of 2 foreign language teachers and 2 field expert academicians. The data were analysed and tabulated in 12 categories according to five sub-objectives by content analysis. The reliability value stated in the data analysis was found to be 96%. According to the results of the study, students defined 21st century skills as individual competence, technology, social and environmental competence, and communication as expressing feelings and thoughts, understanding oneself, others and each other, necessity and need, and verbal communication-speaking. Regarding the meticulousness dimension of foreign language teachers' communication skills, 23 students stated that all of them were meticulous enough. In addition, students are more competent in receptive skills among communication skills. While 16 students stated that they felt competent in receptive skills, only 8 students stated that they felt competent in productive skills. In addition, students stated that they mostly used technology as communication tools and ways. In response to the question of the skills required in the 21st century, students mostly stated software, foreign language, creative thinking and production. 10 students stated that they were not aware of the skills they were aware of in the 21st century. After that, creativity was mentioned the most. In response to the question about the skills you develop and use most frequently in foreign language lessons, the students stated speaking and listening skills, while the skills they were most successful in foreign language lessons and foreign language exams were listening and reading skills, respectively. The students emphasised that although they used speaking and listening skills the most in the lessons, they were not successful enough in speaking skills.

Key Words : 21st century skills, Foreign language, Communication

Page Number : xiv+90

Supervisor : Prof. Dr. Gülay EKİCİ

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZ	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiv
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1 Problem Durumu.....	1
1.1.1. 21.Yüzyıl Becerilerinin Gerekliklikleri.....	3
1.1.2. Yabancı Dil Öğrenme Öğretme Sürecinde 21.Yüzyıl Becerileri	4
1.1.3. Yabancı Dilin İletişim Becerilerine Etkisi	6
1.2. Araştırmanın Problemi	8
1.3. Araştırmanın Amacı.....	8
1.4. Araştırmanın Önemi	9
1.5. Varsayımlar	11
1.6. Sınırlılıklar.....	12
BÖLÜM II	13
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	13
2.1. Yurt İçinde Yapılmış Olan Araştırmalar	13
2.2. Yurt Dışında Yapılmış Olan Araştırmalar	16

BÖLÜM III.....	19
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	19
3.1. 21.Yüzyıl Becerileri	19
3.2. 21.Yüzyıl Becerileri Çerçeveleri.....	20
3.3. 21.Yüzyıl Becerileri İçin İşbirliği	21
3.3.1. Temel Konular ve 21.Yüzyıl Konuları	21
3.3.2. Öğrenme ve Yenilik Becerileri.....	22
3.3.3. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	23
3.3.4. Yaşam ve Kariyer Becerileri.....	23
3.4. 21.Yüzyıl Becerileri: Dijital Çağda Yetkinlikler	24
3.4.1. Dijital Çağ Okuryazarlığı	25
3.4.2. Yaratıcı Düşünme.....	25
3.4.3. Etkili İletişim	26
3.4.4. Yüksek Verimlilik	26
3.5. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Temel Yetkinlikleri	27
3.5.1. Yetkinlik Kategorisi 1: Araçları Etkileşimli Olarak Kullanma	28
3.5.2. Yetkinlik Kategorisi 2: Heterojen Gruplarda Etkileşim	28
3.5.3. Yetkinlik Kategorisi 3: Özerk Hareket Etme.....	29
3.6. 21.Yüzyılda İletişim Becerisi ve Yabancı Dil.....	30
3.7. Dil Gelişim Teorileri ve İletişim Sürecine Yansımaları	32
3.7.1. Davranışçı Dil Gelişim Teorisi.....	32
3.7.2. Nativist Dil Gelişim Teorisi.....	32
3.7.3. Sosyal Etkileşimçi Dil Gelişim Teorisi.....	33
3.7.4. Bilişsel Dil Gelişim Teorisi	33
3.8. Milli Eğitim Bakanlığı İngilizce Dersi 9-12. Sınıflar Öğretim Programında 21. Yüzyıl Becerileri ve İletişim Becerisi	34
BÖLÜM IV	35
YÖNTEM	35

4.1. Araştırmanın Modeli ve Deseni	35
4.2. Çalışma Grubu	37
4.3. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması	37
4.4. Verilerin Çözümlemesi.....	40
4.5. Geçerlik ve Güvenirlik	41
BÖLÜM V	43
BULGULAR VE YORUMLAR	43
5.1. 21.Yüzyıl Becerileri Konusunda 12. Sınıf Öğrencilerinin Belirttikleri Tanımlara Ait Görüşleri Yönünde Bulgular ve Yorumlar	43
5.2. 12.Sınıf Öğrencilerinin Belirttikleri İletişim Tanımlarına Ait Görüşleri Yönünde Bulgular ve Yorumlar	44
5.3. Yabancı Dil Derslerindeki 21. Yüzyıl Yetkinliklerinden İletişim Becerisine Yönelik Öğrenci Görüşleri Yönünde Bulgular ve Yorumlar	47
5.4. 21.Yüzyıla Uyum Sağlamak İçin Gerekli Olan Becerilere Yönelik 12.Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri Yönünde Bulgular ve Yorumlar	54
5.5. 12. Sınıf Öğrencilerinin, Yabancı Dil Derslerinde Hangi İletişim Becerilerinde (Okuma, Yazma, Dinleme ve Konuşma) Kendilerinin Geliştiğini, Daha Başarılı Olduklarını ve Yabancı Dil Sınavlarında Hangi Becerilerde Başarılı Olduklarını Düşünmelerine Yönelik Görüşleri Yönünde Bulgular ve Yorumlar.....	58
BÖLÜM VI.....	65
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	65
KAYNAKLAR	74
EKLER	83
EK 1. Araştırma İzni.....	84
EK 2. Etik Kurul Onayı	85
EK 3. Görüş Belirtme Formu Kapak	86
EK 4. Görüş Belirtme Formu	87
ÖZGEÇMİŞ	90

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. 21.yüzyılda İletişim ve Yabancı Dil Konusunda Yapılmış Yararlanılan Çalışmalar.....	31
Tablo 2. Alt Amaçlara Yönelik Sorular.....	39
Tablo 3. 21.Yüzyıl Becerilerinin Tanımları Konusunda Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı...	44
Tablo 4. İletişimin Tanımına Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı.....	45
Tablo 5. İngilizce Öğretmenlerinin İletişim Becerilerindeki Özenliliğine Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı.....	48
Tablo 6. Üretken Becerilere (Konuşma ve Yazma) Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı.....	50
Tablo 7. Alıcı Becerilere (Dinleme ve Okuma) Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı...	51
Tablo 8. İletişim Araçları ve Yollarına Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı.....	53
Tablo 9. Öğrenci Görüşlerine Göre 21. Yüzyıl'da Gerekli Olan Becerilerin Dağılımı.....	55
Tablo 10. Öğrencilerin Bildiklerini Belirttikleri 21. Yüzyıl Yetkinliklerine Yönelik Görüşlerinin Dağılımı.....	57
Tablo 11. Yabancı Dil Derslerinde Geliştirdiklerini Düşündükleri İletişim Becerilerine Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı.....	59
Tablo 12. Yabancı Dil Derslerinde En Çok Kullandıklarını Düşündükleri İletişim Becerilerine (Dinleme, Okuma, Konuşma ve Yazma) Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı.....	60

Tablo 13. <i>Yabancı Dil Derslerinde Başarılı Olduklarını Düşündükleri Becerilere (Dinleme, Okuma, Konuşma ve Yazma) Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı</i>	61
Tablo 14. <i>Yabancı Dil Dersleri Sınavlarında Başarılı Olduklarını Düşündükleri Becerilere (Dinleme, Okuma, Konuşma ve Yazma) Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı</i>	63
Tablo 15. <i>Araştırmada Elde Edilen Sonuçların Alt Amaçlara ve Kategorilere Göre Dağılımı</i>	66

ŞEKİLLER LİSTESİ

<i>Şekil 1.</i> İngilizce konuşan ülkelerin nüfus yüzdeleri.....	10
<i>Şekil 2.</i> 21.yüzyıl becerileri çerçeveleri.....	20
<i>Şekil 3.</i> P21 21. yüzyıl öğrenme çerçevesi.....	21
<i>Şekil 4.</i> 21.yüzyıl becerileri: Dijital çağda yetkinlikler.....	24
<i>Şekil 5.</i> Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü temel yetkinlikleri.....	27
<i>Şekil 6.</i> Araştırmanın hazırlanma ve uygulama süreci.....	36

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde; araştırmanın problem durumuna, amacına, önemine, varsayımlarına ve sınırlılıklarına yer verilmiştir.

1.1 Problem Durumu

İnsanoğlu dünyada var olduğundan beri hayatta kalmak için çeşitli beceriler geliştirmek zorunda kalmıştır. Bu kapsamda yaşam için en gerekli beceriler *yaşam becerileri* olmuştur. Günümüzde yaşam becerileri denildiğinde akıllara 21. yüzyıl becerileri gelmektedir. O hâlde 21. yüzyıl becerilerinin ne olduğu iyi bilinmelidir. Bu becerilerin bazı tanımları aşağıdaki gibidir:

Cbse Academics (2020) 21. yüzyıl becerilerini; küresel olarak aktif, dijital olarak dönüştürücü, yaratıcı bir şekilde ilerleyici ve yetkin insan kaynağı arayan 21.yüzyıl zorluklarıyla yüzleşen bireyler için gerekli beceriler olarak tanımlamaktadır.

Voogt ve Roblin (2010) 21. yüzyıl becerilerini; vatandaşların bilgi toplumuna katkıda bulunmaları gerektiği olarak tanımlamaktadır. Eleştirel düşünme becerileri, kişiler arası iletişim becerileri, müzakere/reddetme becerileri, sorun çözüp karar verme becerileri, başa çıkma ve öz yönetim becerileri gibi yaşam becerilerinin geliştirilmesi günlük yaşamın talepleriyle ve zorluklarıyla başa çıkmak için çok önemlidir. Günümüzde de yaşam

becerileri olarak görülen 21.yüzyıl becerilerine sahip olmak son derece gerekli görülmektedir (Cbse Academics, 2020; National Council of Education Research & Training 2005). Ayrıca 21.yüzyıl becerileri küresel topluma ve dijital dünyaya tamamen adapte olabilmek için gerekli bilgileri, becerileri ve uzmanlıkları kapsamaktadır (Redmond'dan aktaran Ataberk, 2022).

21.yüzyılda bir önceki yüzyıla göre birçok farklı beceriye ihtiyaç duyulmuş ve bunlar Ekici, Abide, Canbolat ve Öztürk (2017)'ün de belirttiği gibi 19 farklı kaynaktan derlenerek akıl yürütmeden zaman yönetimine kadar 63 farklı beceri ile ifade edilmiştir. Dolayısıyla her bir beceri az ya da çok bu yüzyıl için gereklidir. Çünkü bugünün sorunları dünyanın çözümleri ile çözülemez. Bu önemli gerçeklikle 21.yüzyıl becerileri sosyal, politik ve ekonomik hayatta köklü değişikliklere neden olmuştur (Paschal & Gougou, 2022). Bu yüzden 21.yüzyıl küresel, kültürlerarası ve kelebek etkisi yaratabilen bir yüzyıl olduğu için bireylerin eğitimde ve iş hayatında yeni beceriler kazanmalarını gerektirmektedir (Suto & Eccles, 2014). Bu becerileri kazanmak için bunların tam olarak ne olduğu bilinmelidir. Bu beceriler farklı kaynaklarda farklı şekilde sınıflandırılmışlardır. Griffin and Care (2015) bu becerileri dört başlık altında belirtmiştir:

1)Düşünme Yolları: Yaratıcılık/Yenilik, Eleştirel Düşünme, Problem Çözme, Karar Verme ve Öğrenmeyi Öğrenme (Üstbiliş). *2)Çalışma Yolları:* İletişim ve Ekip Çalışması. *3)Çalışma Araçları:* Genel Bilgi ve Bilgi İletişimleri Teknolojisi Okuryazarlığı. *4)Dünyada Yaşamak:* Vatandaşlık, Yaşam, Kariyer, Kişisel, Sosyal ve Kültürel Farkındalık ve Yetkinliği içeren Sorumluluk (s.7).

Wagner (2008) ise öğrencilerin 21.yüzyıl yaşamına, işine ve vatandaşlığına hazırlanabilmesi için yedi temel yaşam becerisine sahip olmaları gerektiğini öne sürmektedir. Bu beceriler “1) Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme 2) İşbirliği ve Liderlik 3) Çeviklik ve Adaptasyon 4) İnisiyatif ve Girişimcilik 5) Etkili Sözlü ve Yazılı İletişim 6) Bilgiye Erişme ve Analiz Etme 7) Merak ve Hayal Gücü” (s. 1-47) şeklinde sıralanmaktadır.

Sonuç olarak; 21.yüzyıl becerilerinin farklı sınıflandırmaları vardır fakat bu sınıflandırmalar arasında fikir birliğine varılmış değildir. Çünkü bazı kaynaklarda bu

beceriler daha genel gruplandırılırken bazılarında ise daha özel gruplandırılmıştır. Griffin ve Care (2015) bu becerileri dört ana başlıkta toplarken Wagner (2008) ise 21. yüzyılda yaşam becerisi olarak bireylerde yedi temel becerinin olması gerektiğini ifade etmiştir. Bu kaynaklarda belirtildiği gibi farklılıklar olmakla birlikte benzerlikler de vardır. Griffin ve Care (2015)'in *dünyada yaşamak* maddesinin içeriğine Wagner (2008)'de neredeyse hiç değinilmemiş olup ikisinde de sadece kariyer ve girişimcilik becerileri boyutu kısmen örtüşmektedir. Bunun olası nedeni, bu becerilerin farklı ihtiyaç ve isteklere göre değişebilme kapasitesidir. Bu sebeple her yazarın kapsamı sübjektif olarak değiştirdiği düşünülmektedir.

1.1.1. 21.Yüzyıl Becerilerinin Gerekliklikleri

21. yüzyıl becerilerinin yeni olduğu varsayılmaktadır ancak aslında sadece var olan beceriler daha çok ihtiyaç duyulur hâle gelmiştir. Bu becerilerin yeni olup olmadığının tartışılması yerine, daha sistematik ve etkili öğretilmelerinin gerekliliğine vurgu yapılması yerinde olacaktır. Bundan ötürü eğitim müfredatını ve içeriğini değiştirmek bir ön kabul hâlini alır. Farklı öğretim konusunda adım atılmaya başlandığında okullar bu becerileri daha planlı bir şekilde öğretme imkânı bulacaktır. Bu becerilerin yanında konuyla alakalı içerik bilgisinin de bilinmesi önemlidir. Örneğin, bilimsel düşünmeyi öğrenen bir öğrencinin alanla ilgili yeterince bilgisi bulunmazsa bu beceriyi tam anlamıyla özümsemesi beklenemez. Bu yüzden içerik bilgisi öğretildikten sonra bu becerilerin öğretimine geçilmelidir (Rotherham & Willingham, 2009). Ekonomik ve toplumsal nedenler, eğitim sistemlerinin öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini geliştirmesine olanak tanır. Ekonomik neden, bilgisayarların ve makinelerin yalnızca bilgi ve beceriye sahip bireylerin yapabileceği işleri maliyet olarak etkin bir şekilde yapabilmesiyle ilgilidir. Bu, işyerinde temel becerilere sahip daha az kişiye ve üst düzey düşünme becerilerine sahip daha fazla kişiye ihtiyaç duyulduğu anlamına gelir. Toplumsal neden ise, öğrencilerin 21.yüzyıl becerilerinin gelişimini artırmak için önem arz etmektedir. Bunun nedeni, öğrencilerin

temel bir yurttaşlık bilgisine ihtiyaç duymasına rağmen bu bilgileri sadece ezberlemeleri ve kültür ile vatandaşlık hakkında okuma yapmalarının yeterli olmamasıyla ilgilidir (Saavedra & Opfer, 2012). Bu tür ezbere dayalı öğrenme ve okuma, öğrencileri hızla değişen küresel bir dünyaya yeterince hazırlayamayacağı için öğrencilere günümüz toplumu için gerekli becerilerin öğretilmesi gerekmektedir. Sonuç olarak, öğrencilerin okulda, iş yerinde ve hayatta daha başarılı olmaları isteniyorsa onların 21.yüzyıl becerilerini öğrenmeleri için fırsatlar verilmesi önemlidir. Çünkü bu yüzyılda belirtilen beceriler hiç olmadığı kadar önemlidir (Santosa, 2021).

1.1.2. Yabancı Dil Öğrenme Öğretme Sürecinde 21.Yüzyıl Becerileri

Genel olarak okullar ve İngilizcenin yabancı dil olarak öğretildiği sınıflar, öğrencilere yabancı dil öğretiminin yanı sıra yaratıcılık, eleştirel düşünme, iş birliği, medya okuryazarlığı, inisiyatif alma, öz-yönelim ile sosyal ve kültürler arası beceriler kazandırmaya ve geliştirmeye odaklanan uygulamalar sağlamalıdır. Bunun için öğretmenlerin de etkili olduğunu kabul ettiği öğrenci merkezli yöntemlerden biri olan probleme dayalı öğrenme yöntemi kullanılmalıdır. Fakat öğretmenler, içeriğin farklılaşma ihtimalinin onları bilgisiz ve savunmasız bırakma olasılığından ve iş yükünden dolayı bu yöntemi tercih etmemektedir. Ancak 21.yüzyıl becerilerinin geliştirilmesi için öğretmenlerin pedagojik süreçleri ve öğretim uygulamalarını zenginleştirmeleri ve 21. yüzyıl becerilerinin neler sunduğunu eleştirel olarak analiz etmeleri gerekir (Fandiño, 2013; Ribeiro, 2011; Rotherham & Willingham, 2009). Warschauer (2001) bugün hâlâ geçerli olan çok ilginç bir soru sormuştur: *Bilgi teknolojisi toplumunda dil öğretiminin rolü nedir?* Bu soruyu da şöyle cevaplamıştır: Ona göre, bu sorunun cevabı İngilizce öğretime yeni öğretim amaçları kazandırmaktır. Başlangıç olarak İngilizce öğretmenlerinin öğrencilerin gelecekte gerçekten ihtiyaç duyacakları türden özgün görevlere ve problem çözme etkinliklerine katılmalarını sağlayan etkinlikler üretmeleri gerekir. Dolayısıyla öğretmenler, öğrencilerin uzlaşma, iş birliği, hedef belirleme, anlamlı iletişim ve zorlu

proje çalışmaları yürütmelerine olanak sağlayarak, bu tür bir katılımın meydana gelmesinin sağlanabileceğini ifade etmektedirler (Warschauer'den aktaran Fandiño, 2013).

Norris (2019)'a göre öğretmenler profesyonel mesleklerinde *İşbirliği ve İletişim, Yaratıcılık ve Hayal Gücü, Eleştirel Düşünme ve Sorun Çözme, Dijital Okuryazarlık, Vatandaşlık, Öğrenci Liderliği ve Kişisel Gelişim* olmak üzere altı farklı ana beceride yardıma ihtiyaç duymaktadır. Bu becerilerin İngilizce öğretimine dâhil edilmesi aşağıda belirtilen nitel araştırmanın bulguları sayesinde olmuştur:

Bu araştırma Norris (2019)'un belirttiği altı becerinin İngilizce öğretimine nasıl entegre edildiği konusuna açıklık getirmektedir. Bu beceriler aşağıda belirtilmiştir.

1)*İşbirliği ve İletişim*: Dil pratiği için iyi bir yoldur fakat sınıfın büyüklüğü, kelime eksikliği ve kişisel motivasyonun düşük olması sebebiyle öğrencilerin bu becerileri içselleştirip bunlara dahil olmasını zorlaştırmaktadır.

2)*Yaratıcılık ve Hayal gücü*: Bu becerilerin derslerde işlenmesi öğretmenler tarafından teşvik edilmektedir fakat İngilizce konuşmak için gerekli olan kelime, materyal ve motivasyon eksikliğinden dolayı öğrencilerin bu becerilerin yer aldığı etkinliklere katılımı düşüktür.

3)*Eleştirel Düşünme ve Sorun Çözme*: Bu beceriler öğrencilerin değerleri ve dil yeterliliklerini güçlendirmek için kullanılmaktadır fakat sınıfın büyüklüğü, zamanın yetersizliği ve düşük kelime bilgisinden dolayı öğrencilerin bu becerilere dâhil olması zorlaştırmaktadır.

4)*Dijital Okuryazarlık*: Teknolojinin derslere entegre edilmesi, öğrencilerin daha fazla iletişim kuracak etkinliklere katılmalarına ve sonuç olarak dil pratiği kazanmalarına yardımcı olmaktadır. Okul ortamındaki teknolojik eksiklikler ise bunu engellemektedir.

5)*Vatandaşlık*: Bu beceri İngilizce Dersi Öğretim Programı'nın önemli bir parçasıdır çünkü dil öğrenimiyle birlikte öğrencinin toplumsal gelişimi de önemlidir.

6)*Öğrenci Liderliği ve Kişisel Gelişim*: İletişimsel yaklaşım öğrencilerin kişisel gelişimi için iyi bir yoldur. Öğretmenler gerçekten dil öğretmeyi öğrencilerin becerilerini

geliştirmek için bir yol olarak da görmektedir (Paschal & Gougou, 2022). Böylece bu beceriler İngilizce öğretiminde kullanılabilmektedir.

Black (2009)'a göre yabancı dil öğrenenler (özellikle İngilizce) dil yeterliliği, dijital okuryazarlık ve 21.yüzyıldaki gelişmeler için fırsatlar sunan yeni teknolojilere ihtiyaç duymaktadır. Bu yüzden dil öğrenme sınıflarında dil hakimiyetine odaklanan geleneksel yöntemlerden uzaklaşarak kültürü, teknolojiyi ve yaşam boyu gerekli olan becerileri kazandırmayı amaçlayan yeni yaklaşımların öğretime dahil edilmesi gerekmektedir (Taylor'dan aktaran Fandiño, 2013). Kumaradivelu (2003)'e göre öğretmenler öğrenme ortamlarını kendi öğrencilerine özgü oluşturabilmeleri ve kendi tekniklerini uygulayabilmeleri için aşağıdaki *makro stratejileri* kullanmalıdır.

- 1) Öğrenme fırsatlarını en üst düzeye çıkarınız.
- 2) Algısal uyumsuzlukları en aza indiriniz.
- 3) Anlaşılmalı etkileşimi kolaylaştırınız.
- 4) Öğrenci özerkliğini teşvik ediniz.
- 5) Dil farkındalığını geliştiriniz.
- 6) Sezgiselliği artırınız.
- 7) Alıcı dili bağlama uygun hâle getiriniz.
- 8) Dil becerilerini bütünleştiriniz.
- 9) Sosyal uygunluğu sağlayınız.
- 10) Kültürel bilinci yükseltiniz.

Bu temadaki makro stratejilerin yabancı dil öğrenme ortamlarında uygulamasının ders verimliliğine olumlu etkisi olacaktır. Ayrıca her öğretmen öğrenme ortamlarını bu stratejilere göre özgün bir şekilde düzenleyebilecek beceri ve tecrübeye sahip olmalıdır.

1.1.3. Yabancı Dilin İletişim Becerilerine Etkisi

Günümüzde iletişim becerilerinin sadece sözlü ve yazılı olarak düşünülmemesine önem verilmekte ve iletişimin çok yönlü olduğuna vurgu yapılmaktadır. Artık öğrencilerin

yarının günümüz dünyasıyla yarışabilmeleri için dünya çağında iletişim içinde olmaları gerekir. Çünkü 21.yüzyılda iletişim konusu, birçok fırsatı etkileyen uluslararası bir alan açmaktadır (Bakos Jr, 1997; Pattiwael, 2016). Günümüzde işverenler, iş alanı yetkinliklerinin yanında iletişim becerilerinin de kuvvetli olduğu insanları şirketlerine kabul etmek istemektedirler. Bu yüzden yabancı dil öğretmenlerinin sınıflarında bu verinin farkında olarak öğretim yapmaları yerinde olacaktır (Halvorsen, 2018). Bunun yanı sıra öğretmenler, öğrencilerde etki yaratmak için iletişim becerisi (diğer 21.yüzyıl becerileri gibi) üzerine kendilerini geliştirmelidirler (Derin & Cemil, 2020). Paschal ve Gougou (2022) öğretmenlerin katılımıyla yaptığı çalışmalarında önemli sonuçlar elde etmişlerdir. Bu kapsamda İngilizce öğretiminde 21.yüzyıl becerilerinin entegrasyonu hakkında görüşleri inceleyerek Fildişi Sahilleri Müfredat Programı'nı iletişim becerilerini destekler nitelikte bulduğunu belirtmişlerdir. Örneğin; araştırmanın İngilizce öğretiminde iş birliği ve iletişim etkinliklerine yer verdiği belirtilmektedir. Bir öğretmen ise müfredat tasarımı ve öğretim programının öğretmenleri iş birliği ve iletişimi kullanmaya yönlendirdiğini ifade etmektedir.

İletişim becerilerini geliştiren birçok teknik bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi *Resim Yorumlama Tekniğidir*. Bu tekniğin iletişim becerilerinin üzerine olumlu etki yaptığı belirtilmiştir. Ayrıca özel ders veren bir İngilizce öğretmeni gönüllü olarak iletişime dayalı etkinlikleri tercih ettiğini ve bu etkinliklerin öğretim sürecinde öğrencilerin motivasyonunu artırdığını belirtmektedir (Lavalle & Briesmaster, 2017). Sonuç olarak öğretmenler iletişim konusunda kendi becerilerini artırarak öğrencilerine de bu becerileri kullanabilmeleri yönünde örnek olabilmelidir.

Daha önce yapılan ve ilgili araştırmalar bölümünde detaylıca açıklanan araştırmalar incelendiğinde, yabancı dilin 21.yüzyıl becerilerine etkisinden ve tanımlarından genel olarak bahsedilmesine ve iletişim becerilerine vurgu yapılmasına rağmen lise öğrencilerini odağa alan herhangi bir çalışma yapılmadığı belirlenmiştir. Akpınar (2009)'un çalışması iletişim becerisi konusuna odaklanmış fakat araştırmanın hedef kitlesi İngilizce öğretmeni

adayları olmuştur. Görkaş, Otuz ve Ekici (2017)'nin makale çalışmasında İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sahip olması gereken 21.yüzyıl becerilerine odaklanılmış ve dokuz farklı veri kaynağı analiz edilmiştir. Ayrıca Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Dersi Öğretim Programı 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmiştir (Bal, 2018; Tunagür, 2021).

İlgili literatürün analizi yapıldığında, yurt içinde yabancı dilin iletişim becerilerine etkisi üzerine yapılan bir araştırmaya rastlanmamıştır. İletişim becerisine odaklı araştırmalara yurt dışı araştırmalarında rastlanmıştır (Pattiwael, 2016; Reeves, McIntyre, Henschel & Pierce 2021). Dolayısıyla bu araştırmanın yabancı dilin 21.yüzyıl becerilerinden iletişim becerisine etkisi ve önemi vurgularının literatürdeki boşluğu dolduracak nitelikte veriler kazandıracağı düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Problemi

Bu araştırmada “12. sınıf öğrencilerinin, yabancı dilin 21.yüzyıl yetkinliklerinden biri olan iletişim becerisine etkisi konusunda görüşleri nasıldır?” sorusuna cevap aranmıştır. Bu kapsamda Hasanoğlu Fen Lisesindeki 12.sınıf öğrencilerinin görüşlerine başvurulmuştur.

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, yabancı dilin 21.yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerisine etkisi konusunda 12.sınıf öğrencilerinin görüşlerini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlara cevap aranmıştır:

- 1) 21.yüzyıl becerileri 12. sınıf öğrencilerine göre nasıl tanımlanmaktadır?
- 2) 12.sınıf öğrencilerine göre iletişimin tanımı nedir?
- 3) Yabancı dil derslerindeki 21. yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerisine yönelik öğrenci görüşleri nasıldır?

- 4) 12.sınıf öğrencileri hangi 21.yüzyıl yetkinliklerinin 21.yüzyıla uyum sağlamak için gerekli olduğunu düşünmektedir?
- 5) 12. sınıf öğrencileri, yabancı dil derslerinde hangi iletişim becerilerinde (okuma, yazma, dinleme ve konuşma) kendilerinin geliştiğini, daha başarılı olduklarını ve yabancı dil sınavlarında hangi becerilerde başarılı olduklarını düşünmektedir?

1.4. Araştırmanın Önemi

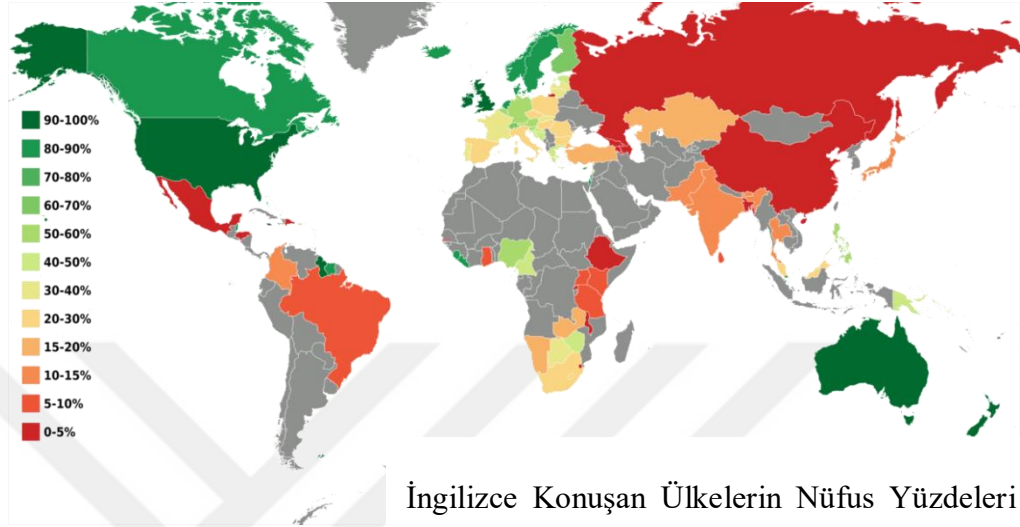
Her birey dil öğrenir ve çevresindeki topluluğun dilini konuşacak şekilde büyür. Böylece çevresiyle iletişim hâlinde olmuş olur. Günümüz dünyası sadece çevredeki toplulukla değil birçok farklı toplulukla iletişim kurmayı gerekli kılmaktadır. Bunu da yapabilmek için farklı diller öğrenilmesi gerekir. Bu dillerin başında da İngilizce gelmektedir.

Şu anda eğitimden iş dünyasına ve teknolojiye kadar günlük hayatta İngilizce kullanımının önemi nedeniyle bu dilin kullanımına oldukça ihtiyaç duyulmaktadır. Öğrenimde etkili bir yöntem kullanılırsa İngilizce kullanımının çıktısı da yazma, konuşma, dinleme ve okuma gibi iş dünyasında çok ihtiyaç duyulan sosyal becerilere kadar uzanan faydalar sağlayacaktır. Dolayısıyla bu, günümüzde İngilizce kullanımının ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bu yüzden İngilizce günümüzde insanın nitelikli yaşamı açısından önemli bir gereklilik hâline gelmiştir. Bunun bazı nedenleri aşağıdaki gibi sıralanabilir (Ilyosovna, 2020; Putra, Teknoloji, & Nopember, 2020; Wells, 2004;):

- 1) İngilizce, medya endüstrisinde kullanılan bir dildir.
- 2) İngilizce, internette kullanılır.
- 3) İyi bir İngilizce bilmek, seyahat etmeyi çok daha kolay hâle getirir.
- 4) İş dünyasında, İngilizce en önemli dillerden biridir.
- 5) İngilizce, dünyanın her yerinde eğitim almanızı sağlar.
- 6) İngilizce, birçok farklı kültüre erişim sağlar (Ilyosovna, 2020).

Aşağıdaki Şekil 1’de İngilizce konuşan ülkelerin nüfus yüzdeleri verilmiştir. Bu şekilden hareketle İngilizcenin birçok ülkede konuşulduğu görülmektedir. Ayrıca Talbot (2023)’e

göre tahmini 1.46 milyar insan İngilizce konuşmaktadır. Bu yüzden yabancı dil ve yabancı dilde iletişim küresel dünyayı daha iyi algılamak için önemlidir.

Şekil 1. İngilizce konuşan ülkelerin nüfus yüzdeleri

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:World_map_percentage_english_speakers_by_country.png sayfasından erişilmiştir.

Yukarıda belirtilen açıklamaların önemli kesişim noktası küreselleşmedir. Dolayısıyla İngilizce, Şekil 1'e göre küresel bir dildir ve İngilizce öğrenme öğretme sürecinde küresel ihtiyaçlara cevap verilmelidir. Crystal (2012)'ye göre, herhangi bir dilin her ülkede tanınan özel bir rolü varsa bu dilin küresel bir statüsü vardır. İngilizce böyle bir dil olduğu için küresel olarak tanımlanabilmektedir. Bu dil küresel olduğu için de farklı kültürleri tanıma aracı hâline gelmenin yanı sıra farklı kitleler farklı amaçlar için de kullanmaktadır. Bobanovic & Grzinic (2011)'e göre turizm ajansında çalışanlar İngilizceyi sadece iş amaçlı kullanırken öğrenciler ise eğlence için kullanmaktadır. Bu, öğrencilerin İngilizceyi eğlenerek öğrendiklerini ortaya çıkarmaktadır. Bunun gibi birçok farklı alanda amaçlar farklılaşmaktadır. Yukarıda belirtilen Ilyosovna (2020)'e göre, 6.maddede İngilizce sayesinde çok kültürlülük seviyesine erişilebileceğinden bahsedilmiştir. Farklı kültürleri

tanımak için de onlarla iletişim kurabiliyor olmak gerekir. Görkaş vd. (2017)'ye göre, 21.yüzyıl becerilerinin veri kaynaklarında en yüksek frekansa sahip becerilerden biri de iletişimdir. Toplumda iletişimin önemi de iletişim becerilerinin öğretilmesinde yabancı dil eğitimcilerine özel bir rol vermektedir (Akpınar, 2009). Bu yüzden yabancı dille iletişim de öğrenilebilen bir olgu olduğuna göre onun nasıl öğretildiği ve iletişime katkısının nasıl olduğu incelenmelidir.

Bu araştırma, öğrencilerin bakış açısıyla yabancı dil derslerinde iletişim becerilerinin ne kadar kazandırıldığını belirlemek açısından önemlidir. Sonuç olarak; bu araştırma 21.yüzyıl iletişim becerilerinin yabancı dil derslerinde ne kadar aktif olarak kazandırıldığını öğrencilerin görüşleriyle belirlemek ve buna yönelik çözüm önerileri sunmak amacıyla yapılmıştır. Bu çalışmanın ilgili literatüre aşağıdaki konularda katkı sağlayacağı beklenmektedir:

- 1) Bu çalışma sonuçları yabancı dil derslerinin iletişim becerisine ne kadar katkı sunduğunun 12.sınıf öğrencilerinin görüşleri sayesinde belirlenmesine katkı sağlayacaktır.
- 2) Daha önce 21. yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerisine odaklanan çalışmaların sadece yurt dışında yapıldığı ancak yurt içinde yeterli düzeyde yapılmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla bu çalışma yurt içi bilimsel çalışmalar literatürüne ve ayrıca yabancı dil öğretmenlerinin derslerini iletişim odaklı revize etmelerine katkı sunacağı düşünülmektedir.

1.5. Varsayımlar

- 1) Kullanılan veri toplama araçlarının ölçülmek istenen amaçlara yönelik özellikleri doğru ölçtüğü varsayılmıştır.
- 2) İngilizcenin dünyada insanlar tarafından iletişim sürecinde en fazla kullanılan dil olmasından ötürü yabancı dil olarak İngilizce tercih edilmiştir.
- 3) 21. yüzyıl becerileri kapsamında iletişim becerisinin çok önemli bir boyut olduğu varsayılmıştır.

4) Hasanoğlu Fen Lisesi 12. sınıf öğrencilerinin İngilizce seviyelerinin ilçede yer alan diğer liselerin öğrencilerine göre ve aynı okuldaki 9, 10, 11.sınıfta kayıtlı olan öğrencilere kıyasla daha iyi olduğu varsayıldığından bu öğrencilerin görüşleri alınmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma 2022-2023 yılı Eğitim- Öğretim Yılı Elmadag ilçesinde bulunan Hasanoğlu Atatürk Fen Lisesi 12. sınıf öğrencilerinden 26 öğrenciyle sınırlıdır. Çünkü 12.sınıf öğrencilerinin İngilizce seviyelerinin 9. 10. ve 11. sınıflara göre daha iyi olduğu varsayıldığı için bu öğrencilerle sınırlıdır.

Bu araştırma, Cbse Academics (2020), Menon (2021), Metusalem, Belenky & DiCerbo (2017) ve yazarı belli olmayan *5 Communication Skills That Every Online English Teacher Must Have* (t.y.) kaynaklarından yararlanılarak hazırlanan ölçme aracıyla sınırlıdır.

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, 21.yüzyıl becerileriyle ilgili yapılan bazı araştırmalar özetlenip araştırmacıların soy isimlerine ve yıllara göre alfabetik olarak sıralanmışlardır. Bu sıralama yurt içinde ve yurt dışında yapılmış olan araştırmalar olarak iki bölüme ayrılmıştır.

2.1. Yurt İçinde Yapılmış Olan Araştırmalar

Bu bölümde, yurt içinde 21.yüzyıl becerileri hakkında yapılmış olan araştırmalara yer verilmiştir. Bu araştırmalar alanlarına, amaçlarına ve yaş gruplarına göre farklılık göstermektedir. Yapılan bu araştırmayla olan benzerlik ve farklılıkları yönünden incelenmişlerdir.

Aydın (2019), *“İngilizce öğretmen adaylarının görüşleri çerçevesinde öğretmen eğitiminde 21.yüzyıl becerilerinin incelenmesi”* adlı yüksek lisans tezinde; son sınıfta bulunan İngilizce öğretmen adaylarının 21.yüzyıl becerileri hakkında yeterlilik algıları, bu becerilerin kazanılmasına verdikleri önem ve eğitim gördükleri süre boyunca bu beceriler hakkındaki görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu inceleme, nicel yöntemlerden tarama deseniyle yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini Ankara ilinde bulunan devlet üniversitelerinin İngilizce öğretmenliği lisans programında 2017-2018 bahar döneminde öğrenim gören son sınıf İngilizce öğretmen adayları oluşturmuştur. Ölçme aracı üç farklı

veri toplama aracının birleşiminden oluşan *İngilizce Öğretmen Adaylarına Yönelik 21.Yüzyıl Becerileri Formudur*. Bazı sonuçlara göre genel değerlendirme sonucunda öğretmen adaylarının 21.yüzyıl becerilerine yönelik algıları ve bu becerilere sahip olmaya verdikleri önemin oldukça yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının yeterlilik algıları ve önem konusunda *Medya Okuryazarlığı, Bilgi Okuryazarlığı ve Teknoloji Okuryazarlığı* becerilerinin en yüksek seviyede olduğu belirtilmiştir.

Eker (2020), “*Exploring EFL teachers' perceptions on 21st century skills:A case study*” adlı yüksek lisans tezinde, Adana’da bir özel okulda çalışan İngilizce öğretmenlerinin 21.yüzyıl becerilerini nasıl algıladığını durum çalışması deseniyle incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma Adana’da özel bir kolejde çalışan İngilizce öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenme ve inovasyon becerilerine ilişkin algılarını keşfetmeyi belirlemeyi ve öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerinin pedagojik uygulamalarını geliştirmeyi amaçlayan keşfedici bir durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Bu araştırmada karma model kullanılmıştır. Veri toplamak için anket ve görüşmeler kullanılmıştır. Sonuç olarak İngilizce öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri hakkında bilgilerinin ve farkındalıklarının yüksek olmasına rağmen bu becerileri uygun bir şekilde uygulayabilmeleri için eğitime ihtiyaç duydukları belirtilmektedir. Ayrıca öğretmenlerin eleştirel düşünme becerisi konusunda yetersiz bilgiye sahip oldukları da belirlenmiştir.

Elgün (2021), “*Analysis of the 8th grade English Course in terms of 21st century skills*” adlı yüksek lisans tezinde; 8. sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı’nda yer alan kazanımları, öğretim programının bir parçası olan ders kitabındaki etkinlikleri ve okuma metinlerini 21. yüzyıl becerilerine göre incelemiştir. Bu araştırmayla programda uygulanmakta olan ders kitabındaki okuma metinlerinin ve etkinliklerin 21.yüzyıl becerilerini ne kadar yansıttığını belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda nitel yöntemlerden doküman analiziyle araştırma yapılmıştır. Veriler 2 farklı kaynaktan toplanmıştır. Birincisi 8. sınıf İngilizce Dersi Müfredatı’dır. İkincisi ise programdaki İngilizce ders kitabı Mastermind’dır. Sonuç olarak 70 kazanımın 58 tanesinin 21.yüzyıl

becerilerini yansıtmada sınırlı olduğu belirtilmiş olmasına rağmen iletişim, iş birliği ve eleştirel düşünme becerilerinin 8.sınıf İngilizce ders kitabında çoğunlukla yer aldığı belirtilmiştir. Yine bu kitapta *Yenilik, Medya Okuryazarlığı, Bilişim Okuryazarlığı, Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler, Üretkenlik ve Sorumluluk, Girişimcilik ve Kendini yönetme* becerilerini geliştirecek herhangi bir etkinliğe rastlanmamıştır.

Ataberk (2022), “*21st century skills in English Language Teaching (ELT) programs in Turkey: A case study*” adlı yüksek lisans tezinde; Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği (İÖ) bölümlerine yönelik yeni müfredat programlarının, YÖK’ün yeni politikasının uygulamaya konulmasıyla 21. yüzyıl becerilerini geliştirme açısından etkililiğini araştırmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu çalışmada hem nitel hem de nicel verilere dayalı karma yöntemler kullanılmıştır. Geçerliliğin sağlanması için veri toplama, verilerin analizi için bir üçgenleme modeli uygulanmıştır. Bu çalışma Ankara’dan, Gaziantep’ten, İzmir’den ve İstanbul’dan seçilen dört farklı üniversitede amaçlı olarak gerçekleştirilmiş olup araştırmanın çalışma grubunu kolay ulaşılabilir örneklem yöntemiyle seçilen 10 akademisyen ve 67 İngilizce eğitimi alan öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplamak amacıyla bölümlerin ELT müfredatlarının doküman analizine ek olarak 2 anket (biri akademisyenler, biri öğrenciler için) ve 2 görüşme formu (biri akademisyenler, biri öğrenciler için) olmak üzere hem nitel hem de nicel veri toplama araçları uygulanmıştır. Yükseköğretim Kurulu’nun mevcut müfredatının Türkiye’deki üniversiteler tarafından hâlen uygulanmakta olduğu ve bazı noktalarda 21. yüzyıl becerilerini içerdiği ortaya çıkmıştır. Ancak mevcut müfredatların ders içerikleri, 21. yüzyıl becerilerinin profesyonel hayata yansımalarında bütünlüğü bozabilecek bazı becerilerle sınırlıdır.

Bilben (2022), “*Preparatory class English as a foreign language teachers' practices and self-efficacy beliefs on teaching 21st-century skills in classrooms*” adlı yüksek lisans tezinde 21.yüzyıl becerilerinin hazırlık programındaki İngilizce derslerine dahil edilmesi ve bu becerileri öğretme ve değerlendirme konusunda öğretim görevlilerinin öz yeterliliklerinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu çalışmada nicel yöntemlerden betimsel

tarama modeli kullanılmış olup veriler Türkiye'nin 5 farklı bölgesinden 32 üniversiteden (21 devlet ve 11 vakıf üniversitesi) belirlenen katılımcılardan toplanmıştır. Veriler 21.yüzyılda Öğretme ve Öğrenme adlı 72 maddelik bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Sonuç olarak, öğretim görevlilerinin yapabildiklerinin en iyisini yaptıklarını ancak hâlen geliştirilmesi gereken yönlerinin olduğu belirtilmiş olup 21.yüzyıl becerilerinin İngilizce hazırlık derslerine daha fazla dahil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda özetlenen örnek araştırmalara göre 21.yüzyıl becerileriyle ilgili literatürde farklı konularda araştırmalar yapıldığı görülmüştür. Öğretmenlerin, öğretmen adaylarının ve öğretim görevlilerinin 21.yüzyıl becerileri hakkında yeterlilik algıları incelenmiştir (Aydın, 2019; Bilben, 2022; Eker 2020). Elgün (2021)'de ise İngilizce Dersi Öğretim Programındaki etkinlikler 21. yüzyıl becerilerine göre incelemiştir. İngilizce öğretmenliği müfredatının 21. yüzyıl becerilerini kazandırmadaki etkileri üzerine çalışma yapılmıştır (Ataberk, 2022).

Daha önce yapılan ve bu bölümde detaylıca açıklanan araştırmalar incelendiğinde, yabancı dilin 21.yüzyıl becerilerine etkisinden ve tanımlarından genel olarak bahsedilmesine ve iletişim becerilerine vurgu yapılmasına rağmen lise öğrencilerini odağa alan herhangi bir çalışma yapılmadığı belirlenmiştir. İlgili literatürün analizi yapıldığında, yurt içinde yabancı dilin iletişim becerilerine etkisi üzerine yapılan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla bu araştırmanın yabancı dilin 21.yüzyıl becerilerinden iletişim becerisine etkisi ve önemi vurgularının literatürdeki boşluğu dolduracak nitelikte veriler kazandıracağı düşünülmektedir.

2.2. Yurt Dışında Yapılmış Olan Araştırmalar

Bu bölümde yurt dışında 21.yüzyıl becerileri hakkında yapılmış olan araştırmalara yer verilmiştir. Bu araştırmalar alanlarına, amaçlarına ve yaş gruplarına göre farklılık göstermektedir. Yapılan bu araştırmayla benzerliklerinden dolayı kısaca incelenmişlerdir:

Dede (2009), “*Comparing frameworks for “21st century skills”*” adlı kitap bölümünde 21.yüzyıl becerilerinin kavramsal çerçevelerini karşılaştırmıştır. Başlıca kavramsal çerçeveler: The Partnership for 21st Century Skills, the Metiri Group and NCREL, the American Association of Colleges and Universities, ve the Organization for Economic Cooperation and Development’tır. Bunun dışında sadece dijital becerilere odaklanan the International Society for Technology in Education (ISTE) ve the Educational Testing Service (ETS) olmak üzere iki kavramsal çerçeve vardır. Bu araştırma sonucunda kavramsal çerçevelerin birbirleriyle tutarlı olduğu görülmekte olup vurguladıkları beceriler farklılık göstermektedir. Örneğin, P21 kavramsal çerçevesi teknik becerileri vurgularken ISTE ve ETS dijital becerileri vurgulamaktadır. Bu derleme sayesinde 21.yüzyılda eğitimin tekrar tasarlanmasında belirtilen becerilerin önemli katkısının olduğu belirtilmiştir.

Pattiwael (2016), “*Addressing 21st century communication skills: Some emerging issues from eil pedagogy & intercultural communicative competence*” adlı makalesinde iletişim becerilerini kültürlerarası yönden incelemiştir. Bu kapsamda 21. yüzyılda iletişim uygulamalarının İngilizce öğretme ve öğrenmedeki yönü ve ihtiyaçları şekillendirdiği ifade edilmiştir. 21.yüzyıl iletişim faaliyetlerinin çoğunluğunun oldukça kültürlerarası olmasından dolayı dil sınıflarının, öğrencilere herhangi bir olası kültürlerarası, uluslararası iletişimde etkili iletişimciler olmaları için daha fazla fırsat sunması beklenmektedir. Sonuç olarak uluslararası bir dil olarak İngilizce; pedagojisi ve Kültürlerarası İletişimsel Yeterlilik çerçevesi ile çerçevelenmesi, öğretmenlerin ve uygulayıcıların dil sınıflarının hedeflediği iletişimsel yeterlilik kavramını yeniden gözden geçirmelerine yardımcı olur. Ayrıca çerçeveleme, öğretmenlerin materyal geliştirirken ortaya çıkan bazı konuları göz önünde bulundurarak öğretimsel kararlarında daha bilgili olmalarına yardımcı olacaktır vurgusu yapılmaktadır.

Reeves vd. (2021), “*Developing 21st Century communication skills using digital storytelling*” adlı makalede “Dijital öykülerin oluşturulmasında sürece katılan öğrenciler, iletişim becerilerini geliştiriyor mu?” sorusunu incelemişler, iletişim becerisinin

dijitalleşme ve teknolojiyle ilişkisine vurgu yapılmıştır. Dijital öykü anlatımı sürecinin katılımcıların iletişim becerilerini geliştirip geliştirmediğini belirlemek amacıyla katılımcıların dijital hikâye anlatımı becerilerini analiz etmek için bir vaka çalışması yöntemi kullanılarak betimleyici ve keşfedici bir araştırma yapılmıştır. Bu nitel vaka çalışması, yerel bir devlet ortaokulundan 11 ila 14 yaşları arasındaki bir erkek ve beş kız katılımcıdan oluşan küçük bir odak veri setinden oluşmuştur. Sonuç olarak katılımcılara fikirlerini organize etmeleri, soru sormaları, görüşlerini ifade etmeleri ve anlatılarını oluşturmaları için çeşitli yollar sunulduğunda yaratıcı bir dijital mecra aracılığıyla seslerini paylaşma konusunda kendilerine daha fazla güvendikleri belirlenmiştir.

Yukarıda özetlenen örnek araştırmalara göre, 21.yüzyıl becerileriyle ilgili bugüne kadar farklı konularda araştırmalar yapıldığı görülmüştür. İletişim becerileri üzerine de araştırmalar yapılmıştır (Pattiwael 2016; Reeves vd., 2021). Pattiwael (2016) ise iletişim becerilerini kültürlerarası yönden incelemiştir. Reeves vd. (2021) dijital öykülerin iletişim becerilerini geliştirip geliştirmediği üzerine inceleme yapmıştır. Dede (2009) ise 21.yüzyıl beceri çerçevelerini karşılaştırmıştır.

BÖLÜM III

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde; 21.yüzyıl becerilerinin tanımlarına ve temel özelliklerine, 21.yüzyıl becerilerinin yabancı dille ilişkisine ve 21.yüzyıl çerçevelerine yer verilmiştir.

3.1. 21.Yüzyıl Becerileri

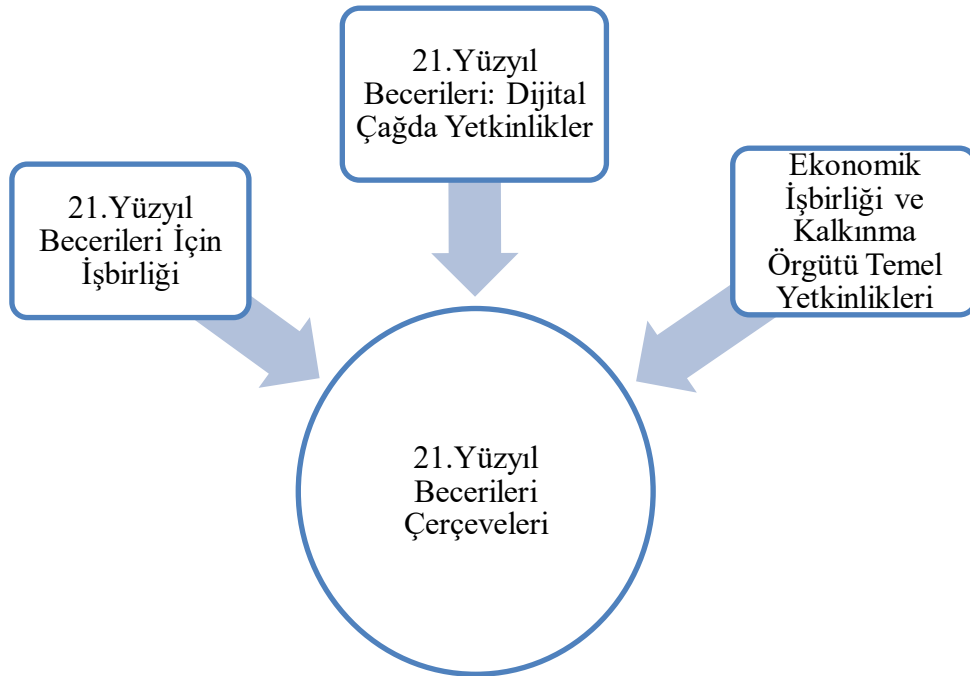
21. yüzyıl becerileri, öncelikle çok gelişmiş bilgi ve iletişim teknolojilerinin ortaya çıkmasından dolayı 20. yüzyıl becerilerinden farklıdır. Örneğin; makineler tarafından yapılan iş türlerinin aksine insanlar tarafından yapılan iş türleri, bilgisayarlar ve telekomünikasyonun insan görevlerini yerine getirme yeteneklerini genişletmesiyle sürekli olarak değişmektedir (Dede, 2009). Dolayısıyla, Joynes, Rossignoli & Amonoo-Kuofi (2019)'a göre, 21. yüzyıl becerilerinin kesin ve tek bir tanımının yapılmadığı ve uluslararası alanda herhangi bir tanımın benimsenmediği belirtilmektedir. Buna rağmen bu beceriler birçok farklı şekilde tanımlanmıştır.

21. yüzyıl becerileri terimi eğitimciler, okul yenilikçileri, üniversite profesörleri, işverenler ve diğerleri tarafından günümüzde özellikle üniversite programlarında ve çağdaş kariyer ve işyerlerinde başarı için gerekli olduğuna inanılan geniş bir bilgi, beceri, çalışma alışkanlıkları ve karakter özellikleri kümesini ifade etmektedir (21st Century Skills, 2016). Başka bir tanıma göre 21. yüzyıl becerileri; bilgi, yaşam becerileri, kariyer becerileri,

alışkanlıklar ve özellikleri ifade etmektedir. Bu özellikler günümüz dünyasında özellikle de öğrencilerin üniversiteye, işgücüne ve yetişkin yaşamına geçerken başarılı olmaları için hayati önem taşımaktadır (A Comprehensive Guide to 21st Century Skills, t.y). Cbse Academics (2020)'ye göre 21. yüzyıl becerileri; küresel olarak aktif, dijital olarak dönüştürücü, yaratıcı bir şekilde ilerleyici ve yetkin insan kaynağı arayan 21.yüzyıl ihtiyaçlarıyla yüzleşen bireyler için gerekli beceriler olarak tanımlanmaktadır.

3.2. 21.Yüzyıl Becerileri Çerçevesi

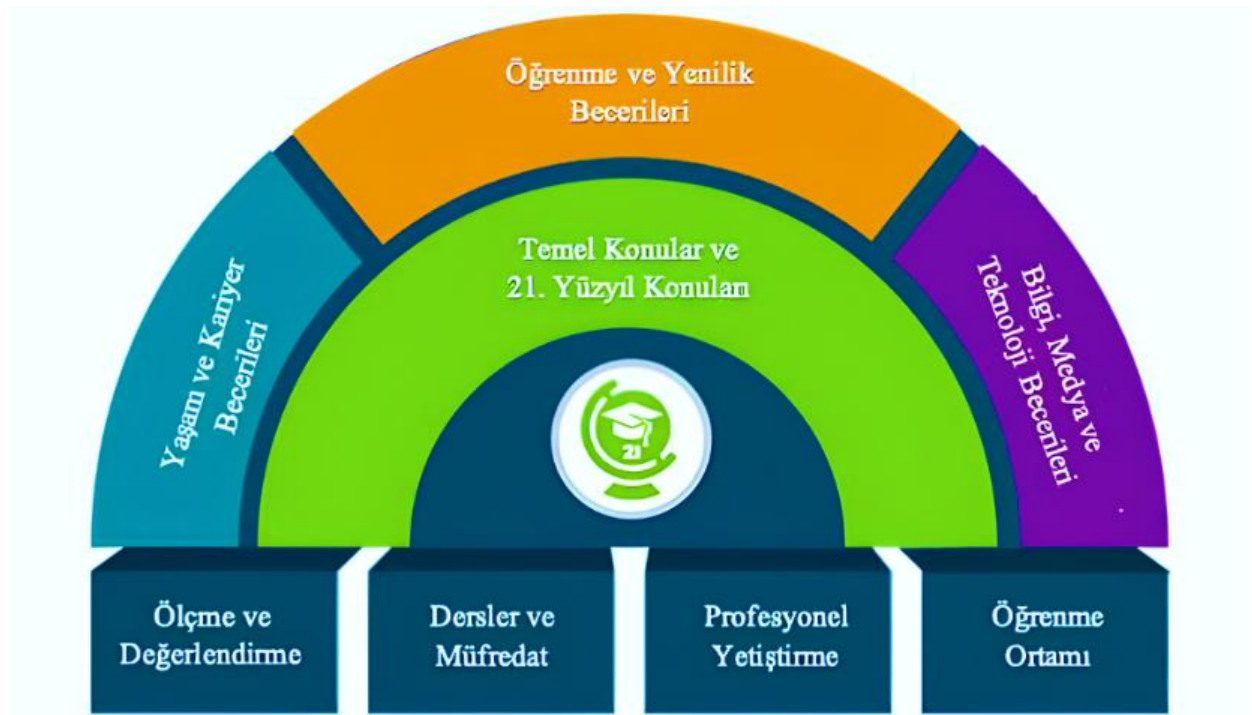
Bu bölümde 21.yüzyıl becerileri farklı çerçevelerde sunulmuştur. 21.yüzyıl becerilerinin çerçeveleri, farklı kurumların bu becerileri farklı şekillerde sınıflandırmasıyla oluşturulmuştur. Bu çerçeveler 21.Yüzyıl Becerileri İçin İşbirliği, 21.Yüzyıl Becerileri: Dijital Çağda Yetkinlik ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Temel Yetkinlikler olmak üzere 3 başlıkta incelenmiştir (Metiri Group & NCREL, 2003; Organization for Economic Cooperation and Development, 2005; Partnership for 21st Century Skills, 2009).

Şekil 2. 21.yüzyıl becerileri çerçeveleri

3.3. 21.Yüzyıl Becerileri İçin İşbirliği

21. Yüzyıl Becerileri İçin İşbirliği çerçevesi Şekil 3'te belirtildiği gibi 4 ana başlıkta sınıflandırılmıştır. Bunlar *Temel Konular ve 21.Yüzyıl Konuları*, *Öğrenme ve Yenilik Becerileri*, *Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri* ve *Yaşam ve Kariyer Becerileri*dir (Partnership for 21st Century Skills, 2009).

Şekil 3. P21 21. yüzyıl öğrenme çerçevesi.

Battelle for Kids, 2019, <https://www.battelleforkids.org/networks/p21> sayfasından erişilmiştir.

3.3.1. Temel Konular ve 21.Yüzyıl Konuları

Bu dersler İngilizce, Okuma, Dil Becerileri, Dünya Dilleri, Sanatlar, Matematik, Ekonomi, Bilim Coğrafya, Tarih, Yönetim ve Yurttaşlık Bilgisi olmak üzere 13 tanedir. Bu önemli dersler öğrencilerin başarıları için önemlidir. Bunun yanı sıra Küresel Farkındalık,

Finansal, Girişim, Yurttaşlık, Sağlık ve Çevre Okuryazarlığı adlı disiplinler arası temaların yukarıda belirtilen konularla birlikte işlenmesi gerekmektedir (Partnership for 21st Century Skills, 2009).

3.3.2. Öğrenme ve Yenilik Becerileri

Bu beceriler öğrenciler için günümüzde karmaşıklaşan yaşam ve iş hayatı için hazırlanmıştır. Bu beceriler şunlardır:

- 1) Yaratıcılık ve Yenilik: Çok çeşitli fikir yaratma ve yaratıcı çabaları geliştirme olarak açıklanmaktadır. Bu, yeni ve farklı bakış açılarına açık ve duyarlı olmayı kapsamaktadır.
  - 2) Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme: Çeşitli akıl yürütme türlerini, bir bütünün parçalarının birbirleriyle nasıl etkileşime girerek bütünü oluşturduğunu analiz etmek ve kanıtları, argümanları, iddiaları ve inançları etkili bir şekilde analiz etmek ve değerlendirmek olarak açıklanmaktadır.
  - 3) İş birliği: Farklı ekiplerle etkin ve saygılı bir şekilde çalışma becerisi gösterme ve ortak hedefe ulaşmak için sorumluluk üstlenme olarak ifade edilmektedir.
  - 4) İletişim: Çeşitli şekil ve bağlamlarda iletişim becerilerini kullanarak düşünce ve fikirleri etkili bir şekilde ifade edebilme, bilgi, değerler, tutumlar ve niyetler de dahil olmak üzere anlamı deşifre etmek için etkin dinleme, iletişimi çeşitli amaçlar için kullanma, birden fazla medya ve teknolojiden yararlanma ve bunların etkisini değerlendirmenin yanı sıra bunların etkinliğinin öncelikli olarak nasıl değerlendirilebileceğini bilme ve farklı ortamlarda etkili iletişim kurabilmektir (Partnership for 21st Century Skills, 2009).
- Sonuç olarak, iletişimde fikir alışverişi, dinleme, çeşitli amaçlar, medya ve teknolojiden etkin yararlanma gereklidir.

3.3.3. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri

Bugün teknoloji ve medya odaklı dünyada bilgi bolluğu ve teknolojik araçların hızla değişmesi sebebiyle vatandaşlar ve çalışanlar aşağıda belirtilen eleştirel düşünme becerilerine sahip olmalıdır. Bunlar şöyledir:

- 1) Bilgi Okuryazarlığı: Bilgiyi eleştirel, verimli ve çeşitli kaynaklardan etkili bir şekilde erişmek olarak açıklanmaktadır.
- 2) Medya Okuryazarlığı: Medya içeriklerinin neden ve nasıl oluşturulduğunu bilme, bireylerin nasıl farklı değerlere ve bakış açılara sahip olduğunu fark etme ve medya araçlarının nasıl kullanması gerektiğini anlama olarak ifade edilmektedir.
- 3) İletişim ve Teknoloji Okuryazarlığı: Teknolojiyi araştırma, düzenleme, değerlendirme ve iletişim için bir araç olarak kullanma olarak açıklanmaktadır (Partnership for 21st Century Skills, 2009).

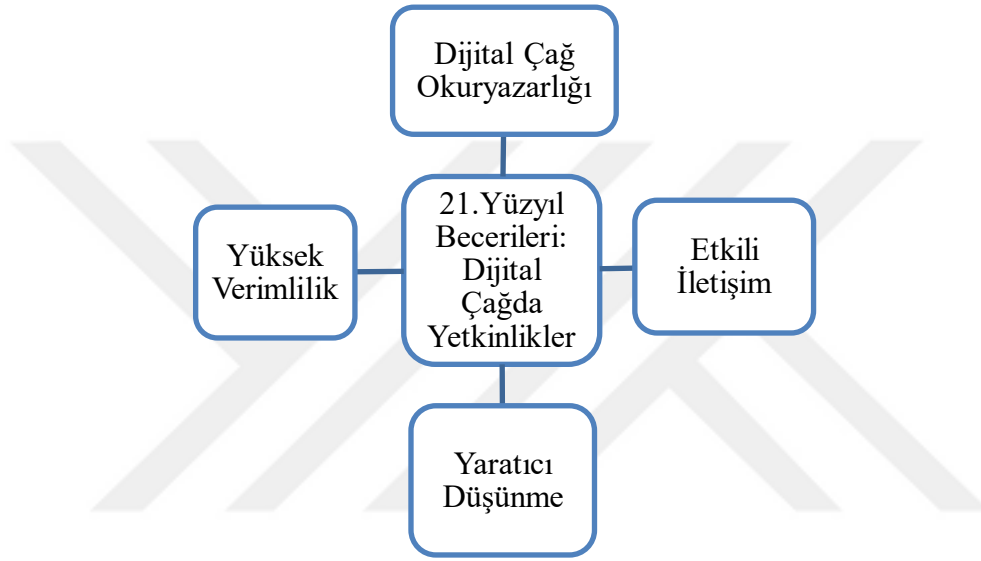
3.3.4. Yaşam ve Kariyer Becerileri

Karmaşık yaşam ve iş ortamlarını yönetmek için bugünün öğrencileri; düşünme becerileri ile birlikte bilgisel, sosyal ve duygusal yetkinliklerini geliştirmelidirler. Bu beceriler ve yetkinlikler şunlardır:

- 1) Esneklik ve Uyum Sağlama: Çeşitli rollere, iş sorumluluklarına, programlara ve bağlamlara uyum sağlama, övgü ve eleştirilerle olumlu bir şekilde başa çıkma olarak ifade edilmektedir.
- 2) Girişkenlik ve Öz Yönetim: Somut ve soyut başarı kriterleri içeren farklı hedeflerle doğrudan gözetim olmaksızın görevleri izlemek, tanımlamak, önceliklendirmek ve tamamlamak olarak açıklanmaktadır.
- 3) Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler: Saygın ve profesyonelce dinlemenin ve ne zaman konuşmanın uygun olduğunu bilmek, farklı fikir ve değerlere açıklıkla yanıt vermek olarak ifade edilmektedir.

4) Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik, Liderlik ve Sorumluluk Alma: Amaçlanan sonuca ulaşmak için işi önceliklendirmek, planlamak, yönetmek, zamanı ve projeleri etkin bir şekilde yönetmek, ekiplerle etkin bir şekilde ortak çalışabilme ve sonuçlar için hesap verilebilir olma olarak açıklanmaktadır (Partnership for 21st Century Skills, 2009).

3.4. 21.Yüzyıl Becerileri: Dijital Çağda Yetkinlikler

Şekil 4. 21.yüzyıl becerileri: Dijital çağda yetkinlikler

Şekil 4'te görüldüğü gibi 21. Yüzyıl Becerileri: Dijital Çağda Yetkinlikler dört ana başlıktan oluşmaktadır. İki yıllık bir çalışmaya dayanan bu çerçeve yakın dönemdeki tarihi olaylar, küreselleşme ve *Dijital Çağın* kendine has özellikleri ışığında gerekli olan ciddi ve yeni bakış açısını temsil etmektedir. Bu beceriler Şekil 4'teki gibi dört başlıkta açıklanmıştır. Bu beceri sınıflandırması iş dünyasına, sektörlerle ve eğitimcilere *Dijital Çağda* öğrencilerin, vatandaşların ve çalışanların neye ihtiyaç duyduğuna dair ortak bir anlayış sunmayı amaçlamaktadır (Metiri Group & NCREL, 2003).

3.4.1. Dijital Çağ Okuryazarlığı

Dijital Çağ Okuryazarlığı üç başlık altında toplanmıştır. Bunlar şöyledir:

- 1) Temel, Bilimsel, Ekonomik ve Teknolojik Okuryazarlığı: Bireyin hedeflerine ulaşması, bilgi ve potansiyelini geliştirmesi, bilimsel kavramlar ile süreçler hakkında bilgi ve anlayış sağlaması, ekonomik sorunları, alternatifleri, maliyetleri ve faydaları belirleme becerisi geliştirmesi, teknolojinin ne olduğu, nasıl çalıştığı ve hangi amaçlara hizmet edebileceği hakkında bilgi edinmeyi sağlaması olarak ifade edilmektedir.
- 2) Görsel ve Bilgi Okuryazarlığı: Görselleri ve videoları yorumlama, kullanma ve oluşturma, bilgiyi değerlendirme ve bilgiyi etkin bir şekilde kullanma ile anlama becerisi olarak açıklanmaktadır.
- 3) Çok Kültürlü Okuryazarlık ve Küresel Farkındalığı: Farklı sosyokültürel gruplar ve dünya genelindeki bireyler arasındaki karşılıklı ilişkileri tanıma ve anlamaya katkı sunma olarak ifade edilmektedir (Metiri Group & NCREL, 2003).

3.4.2. Yaratıcı Düşünme

Yaratıcı Düşünme üç başlık altında toplanmıştır. Bunlar şöyledir:

- 1) Esneklik, Karmaşıklık Yönetme ve Kendini Yönetme: Bireyin düşüncesini, tutumunu veya davranışını bir amaç doğrultusunda değiştirme becerisine ve mevcut veya gelecekteki ortamlara daha iyi uyum sağlaması, öğrenmeyle ilgili hedefler belirlemesi ve bu hedeflere ulaşmak için plan yapması olarak açıklanmaktadır.
- 2) Merak, Yaratıcılık ve Risk Alma: Bireyin sorgulaması, yeni bir şey ortaya koyma isteği, hata yapma, alışılmamış veya popüler olmayan pozisyonları savunma veya belirgin çözümleri olmayan son derece zorlu sorunlar ile baş edebilmesi olarak ifade edilmektedir.
- 3) Üst Düzey Düşünme ve Akıl Yürütme: Bireyin bilişsel analizi verimli şekilde yapabilmesi olarak açıklanmaktadır (Metiri Group & NCREL, 2003).

3.4.3. Etkili İletişim

Etkili İletişim, dört başlık altında toplanmıştır. Bunlar şöyledir:

- 1) Takım Kurma ve İşbirliği: Sorunları çözmek, yeni ürünler yaratmak veya içeriği öğrenmek ve ustalaşmak için birlikte çalışan ikiden fazla birey arasındaki iş birliğine dayalı etkileşim olarak açıklanmaktadır.
- 2) Kişisel, Sosyal ve Sivil Sorumluluk: Bireyin bir vatandaş, bir aile ve toplum üyesi, bir öğrenci ve bir çalışan olarak denge, bütünlük ve yaşam kalitesi elde etmek için teknolojiyi yönetme, kullanma ve kamu yararını teşvik etme becerisi olarak ifade edilmektedir.
- 3) *Kişilerarası Beceriler*: Sosyal etkileşimler sırasında veya sosyal etkileşimli bir bağlamda kendisinin ve başkalarının duygularını, motivasyonlarını ve davranışlarını okuma ile yönetme becerileri olarak açıklanmaktadır (Metiri Group & NCREL, 2003).
- 4) *İnteraktif İletişim*: Birçok farklı çağdaş araç, aktarım ve süreç kullanılarak yapılan değişimler yoluyla anlam üretme sürecidir. Bu yetkinlikler kısaca kişinin sorunları çözmek için birlikte çalışması ve yeni ürünler yaratmasına; kendi duygularını, motivasyonlarını ve davranışlarını okuma ve yönetme becerisine; teknoloji ile ilgili yasal ve etik konular hakkında derinlemesine ve güncel bilgi edinmesine; yönetme becerisi teknolojisini ve yönetimini teşvik edecek şekilde kullanmasına ve iletişim kurmasına katkı sunmaktadır (Metiri Group & NCREL, 2003).

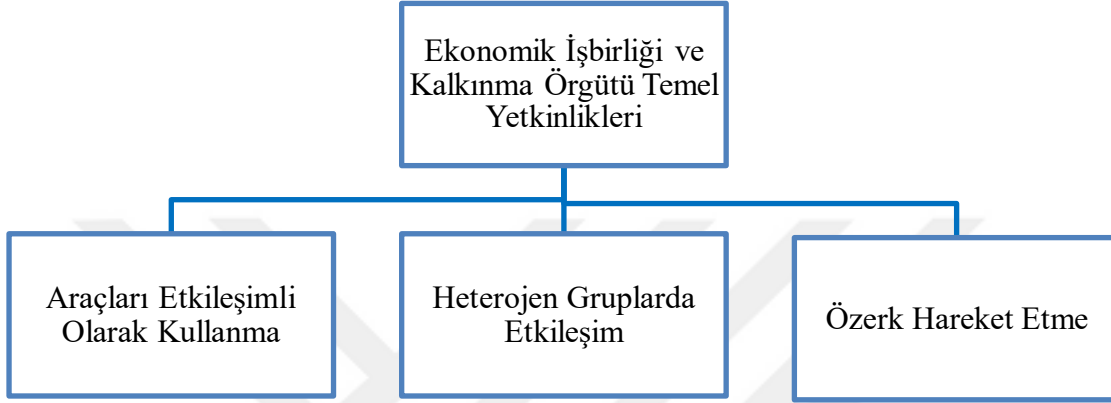
3.4.4. Yüksek Verimlilik

Yüksek Verimlilik, üç başlık altında toplanmıştır. Bunlar şöyledir:

- 1) Sonuçları Önceliklendirme, Planlama ve Yönetme: Bireyin hedeflere etkin bir şekilde ulaşmak için organize olma becerisi olarak ifade edilmektedir.
- 2) Dünya Araçlarının Etkili Kullanımı: Bireyin 21. yüzyıl işlerini gerçekleştirmek için kullanılan teknolojik cihazlarla iletişim kurma, iş birliği yapma, sorunları çözme ve görevleri yerine getirmesi olarak açıklanmaktadır.

3) İlgili ve Yüksek Kaliteli Ürünler Üretme Yeteneği: Bilgilendirici ve önemli amaçlar için ürünler üretme becerisi olarak ifade edilmektedir (Metiri Group & NCREL, 2003).

3.5. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Temel Yetkinlikleri

Şekil 5. Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü temel yetkinlikleri

Şekil 5'e göre, temel yetkinlikler üçe ayrılmıştır. İlk olarak, bireylerin çevreyle etkili bir şekilde etkileşim kurmak için hem bilgi teknolojisi gibi fiziksel hem de dil kullanımı gibi sosyokültürel araçlar olmak üzere çeşitli araçları kullanabilmeleri gerekir. İkinci olarak, giderek birbirine bağımlı hâle gelen bir dünyada bireylerin başkalarıyla etkileşim kurabilmeleri gerekir ve bu sebeple bireyler çeşitli geçmişlere sahip insanlarla karşılaşabilme ihtimaline karşı heterojen gruplarda etkileşim kurabilmelidir. Üçüncü olarak, bireylerin kendi hayatlarını yönetme sorumluluğunu alabilmeleri, hayatlarını daha geniş bir sosyal bağlama oturtabilmeleri ve özerk bir şekilde hareket edebilmeleri gerekmektedir (Organization for Economic Cooperation and Development, 2005).

3.5.1. Yetkinlik Kategorisi 1: Araçları Etkileşimli Olarak Kullanma

Araçları Etkileşimli Olarak Kullanma, üç başlık altında toplanmıştır. Bunlar şöyledir:

1) Dili, Sembolleri ve Metinleri Etkileşimli Olarak Kullanma: Sözlü ve yazılı dil becerilerinin, hesaplama ve diğer matematiksel becerilerin farklı durumlarda etkin kullanımı olarak ifade edilmektedir.

2) Bilgi ve Enformasyonu Etkileşimli Olarak Kullanma: Hem hizmet ve bilgi sektörlerinin giderek artan önemi hem de bilgi yönetiminin günümüz toplumlarındaki merkezi rolü, insanların bilgi ve enformasyonu etkileşimli olarak kullanabilmelerini gerekli kılmaktadır. Bilgi yetkinliği; seçenekleri anlama, görüş oluşturma, karar verme, bilinçli ve sorumlu eylemler gerçekleştirme olarak açıklanmaktadır.

3) Teknolojiyi Etkileşimli Olarak Kullanma: Teknolojinin interaktif kullanımı, bireylerin günlük yaşamlarında teknolojileri kullanabilecekleri yeni yolların farkında olmalarını gerektirmektedir (Organization for Economic Cooperation and Development, 2005).

Küresel ekonominin ve bilgi toplumunun sosyal ve profesyonel talepleri, bilgiyle etkileşim için dil, bilgi ve iletişim gibi sosyokültürel araçlara hakim olmayı gerektirmektedir. Bu yüzden etkileşim gerektiren araçların ve bilgilerin etkin kullanması önem arz etmektedir.

3.5.2. Yetkinlik Kategorisi 2: Heterojen Gruplarda Etkileşim

Heterojen Gruplarda Etkileşim, üç başlık altında toplanmıştır. Bunlar şöyledir:

1) *Başkalarıyla İyi İlişkiler Kurma:*

Bu yetkinlik bireylerin örneğin, kişisel tanıdıkları, iş arkadaşları ve müşterileriyle kişisel ilişkiler başlatmasına, sürdürmesine ve yönetmesine olanak tanır. İyi ilişkiler kurmak sadece sosyal uyum için değil değişen firmalar ve ekonomiler duygusal zekaya giderek daha fazla önem verdiğinden ekonomik başarı için de bir gerekliliktir. Aynı zamanda bu yetkinlik, bireylerin hoş karşılandıklarını hissettikleri, dahil edildikleri ve başarılı oldukları bir ortam yaratmak için başkalarının değerlerine, inançlarına, kültürlerine ve geçmişlerine

saygı duyabileceklerini ve bunları takdir edebileceklerini varsayar (Organization for Economic Cooperation and Development, 2005).

2) İşbirliği Yapma ve Ekip Hâlinde Çalışma: Her bireyin belirli niteliklere sahip olmasını gerektirir. Her bireyin gruba ve grubun hedeflerine bağlılığı ile kendi öncelikleri arasında denge kurabilmesi, liderliği paylaşabilmesi ve diğerlerini destekleyebilmesi olarak adlandırılabilir.

3) Çatışmaları Yönetme ve Çözme: Bireyin çatışmaya yapıcı bir şekilde yaklaşması ve çatışmayı ortadan kaldırmak yerine çatışmayı yönetme becerisini geliştirmesi önemlidir. (Organization for Economic Cooperation and Development, 2005).

İnsanlar yaşamları boyunca maddi ve psikolojik olarak hayatta kalmanın yanı sıra sosyal kimlikle ilgili olarak da başkalarıyla olan bağlarına bağımlıdır. Bu yüzden sosyal ihtiyaçların giderilebilmesi için bireyler arası etkileşimin profesyonelce yapılması uyumun sağlanması açısından önem arz etmektedir.

3.5.3. Yetkinlik Kategorisi 3: Özerk Hareket Etme

Özerk Hareket Etme üç başlık altında toplanmıştır. Bunlar şöyledir:

1) Büyük Resmin İçinde Hareket Etme: Bireyin kendi faaliyetlerinin daha geniş bağlamını anlaması ve dikkate almasının gerekliliğini anlatmaktadır.

2) Yaşam Planları ve Kişisel Projeler Oluşturma ve Yürütme: Bireyde proje yönetimi kavramını geliştirir. Onun yaşamı organize bir anlatı olarak yorumlamasını ve yaşamın genellikle parçalara ayrıldığı değişen bir ortamda ona anlam ve amaç vermesini gerektirir.

3) Hakları, Çıkarları, Sınırları ve İhtiyaçları Savunma ve İleri Sürme: Bireyin yüksek düzeyde yapılandırılmış yasal işlerden, kendi çıkarlarını savundukları gündelik durumlara kadar çeşitli bağlamlar için gereklidir (Organization for Economic Cooperation and Development, 2005).

Bireylerin yaşamlarını anlamlı ve sorumlu bir şekilde yönetebilmeleri için bireysel anlamda güçlenmeleri gerekir. Böylece bireyler kendi hayatlarının sorumluluklarını daha özerkçe alabileceklerdir.

3.6. 21.Yüzyılda İletişim Becerisi ve Yabancı Dil

Bireyler farklı ortamlarda sözlü, yazılı ve sözsüz iletişim becerilerine başvurarak duygu, düşünce ve fikirlerini etkili bir şekilde ifade edebilmelidir (Yeni & Can, 2022). Menon (2021)'e göre iletişim becerisi, 21. yüzyılda geliştirebileceğiniz dört temel becerinin bir parçası olarak çok önemli bir beceridir. İletişim becerileri: Düşünme becerileri, yazma becerileri, yaratıcı beceriler, tasarım becerileri, teknolojik beceriler ve ayrıca duygusal beceriler ve liderlik becerileridir. Metusalem, Belenky & DiCerbo (2017)'ye göre iletişimde *Halka Hitap Etme*, *Kişilerarası Konuşma* ve *Yazma* olmak üzere *Üretken Beceriler*; *Aktif Dinleme* ve *Okuma* olmak üzere *Alıcı Beceriler* vardır. Bu becerilerin iletişimdeki önemi giderek artmaktadır. Partnership for 21st Century Skills (2009)'a göre 21.yüzyılda gerekli 4C denilen becerilerin arasında iletişim de vardır. Dolayısıyla iletişim epeyce önemli bir beceri grubunda yer almaktadır. Bunun yanı sıra hem ana dilde hem de yabancı dilde iletişim bireyi daha yetkin kılacaktır. Bunun için 21.yüzyılda hem günlük iletişim becerilerini hem de yabancı dilde iletişim becerilerini geliştirmek için bir yöntem kullanılmaktadır. Bunun adı İletişim Odaklı Dil Öğretimidir. Bu yöntemle dil öğretiminin hedefleri, öğrenenlerin bir dili nasıl öğrendikleri, öğrenmeyi en iyi şekilde kolaylaştıran sınıf içi etkinlik türleri ve öğretmenlerin ve öğrenenlerin sınıftaki rolleri hakkında bir dizi ilke olarak tanımlanabilmektedir. Bu yöntemin amacı iletişimsel yeterliliğin öğretilmesidir. Bunun dışında pek çok hedefi bulunmaktadır. Bu hedefler:

- 1) Dili bir dizi farklı amaç ve gereklilikler için nasıl kullanacağını bilmek,
- 2) Dil kullanımımızı ortama göre nasıl değiştireceğimizi bilmek,
- 3) Farklı metin türlerinin nasıl kullanılacağını ve anlaşılacağını bilmek,

4) Dil bilgisindeki sınırlılıklara rağmen iletişimi nasıl sürdüreceğini bilmektir (Richards, 2005). Bu hedeflerle Yeni & Can (2022)'nin belirttiği yabancı dil öğrenilirken hedef dil ile deneyim kazanılacaktır. Bunun yanı sıra yazarı belli olmayan *5 Communication Skills That Every Online English Teacher Must Have* (t.y.)'ye göre, yabancı dil derslerinde öğretmenlerin *Dinleme, Beden Dili, Jest ve Mimikler, Ses Tonu ve Kıyafet* boyutlarında özenli olması gerektiği belirtilmiştir. Bu boyutlar eğitim-öğretimin niteliğinin artırılması yönünde oldukça önemlidir.

Tablo 1'de 21.yüzyılda iletişim ve yabancı dil konusunda yapılmış çalışmalar belirtilmiştir.

Tablo 1

21.yüzyılda İletişim ve Yabancı Dil Konusunda Yapılmış Yararlanılan Çalışmalar

Araştırmacı	Çalışmanın Yılı ve Çeşidi	Çalışmada Vurgulanan Boyutlar
Richards	2005-Makale	İletişim Odaklı Dil Öğretimi
Partnership for 21st Century Skills	2009-Makale	İletişim
Metusalem, Belenky ve DiCerbo	2017-Makale	İletişimde Beceri Türleri
Menon	2021-Makale	İletişimde Dört Beceri
Yeni ve Can	2022-Makale	Dil Öğrenimi
5 Communication Skills That Every Online English Teacher Must Have (t.y.)	t.y.-Makale	İngilizce Öğretmenleri İçin Gerekli İletişim Becerileri

Tablo 1'de belirtilen makalelerde iletişim odaklı bazı farklı boyutlar incelenmiştir. Bunlar temelde iki farklı boyuttan oluşmaktadır. Bunlar: 21. yüzyılda İletişimde Beceri Türleri, Dil Öğrenimi ve Öğretiminde Becerilerdir.

3.7. Dil Gelişim Teorileri ve İletişim Sürecine Yansımaları

Dil gelişim teorileri, dilin nasıl öğrenildiği ve geliştiği konusundaki çeşitli yaklaşımları içermektedir. Bu teorilerin iletişim sürecine yansımaları, bireylerin dil kullanımındaki farklılıkları ve bu farklılıkların iletişimde nasıl rol oynadığını anlamada önemlidir. Bu alandaki araştırmalar, dil gelişiminin bireylerin sosyal etkileşimleri ve iletişim yetenekleri üzerindeki etkisini incelemektedir. Aşağıda dört farklı dil gelişim teorisine değinilmiştir.

3.7.1. Davranışçı Dil Gelişim Teorisi

Dil, davranışçı teoriye göre öğrenilmiş bir davranıştır ve pekiştirme yoluyla kazanılır. Bu teoriye göre, çocuklar çevrelerindeki dil yapılarını taklit ederler ve bu davranışlarıyla ödüllendirilmektedir (Skinner, 1957).

İletişim Sürecine Yansıması: Davranışçı teoriye göre bireyler dili taklit ve pekiştirme yoluyla öğrenmektedir. Bu, bireylerin iletişim süreçlerinde başkalarının dil kullanımını model alarak dil becerilerini geliştirmelerini sağlamaktadır. Bu teori, özellikle erken çocukluk döneminde ebeveynlerin ve öğretmenlerin çocuklarla kurdukları iletişimin, çocukların dil gelişiminde nasıl etkili olduğunu vurgulamaktadır (Skinner, 1957; Stats & Staats, 1962).

3.7.2. Nativist Dil Gelişim Teorisi

Nativist teori, dil öğreniminin doğuştan gelen bir yetenek olduğunu savunmaktadır. Bu teori, bütün insanların ortak bir dil yetisine sahip olduğunu ve bu yetinin biyolojik olarak programlandığını öne sürmektedir (Chomsky, 1965).

İletişim Sürecine Yansıması: Nativist teori, dilin evrensel yapıları üzerinde durur çünkü çevresel faktörlerin biyolojik faktörlerden daha önemli olduğunu savunur. Bu durum, bireylerin çeşitli dilleri öğrenme ve iletişim kurma yeteneklerini tanımlamak için

kullanılmaktadır. İletişim sürecinde dilin evrensel kurallarının varlığı, insanlar arasındaki temel iletişimin ortak dilsel yapısının olduğunu göstermektedir (Chomsky, 1965; Pinker, 1994).

3.7.3. Sosyal Etkileşimçi Dil Gelişim Teorisi

Sosyal etkileşimçi teoriye göre dil gelişimi sosyal etkileşimlerle desteklenir ve bu etkileşimlerin dil öğreniminde önemli bir rol oynar. Bu, dilin sosyal bir araç olarak nasıl geliştiğini ve öğrenildiğini açıklamaktadır (Vygotsky, 1978).

İletişim Sürecine Yansıması: Sosyal etkileşimci teoriye göre bireyler arası etkileşimin dil gelişiminde belirleyicidir. Bu, bireylerin sosyal ortamlarda dil kullanımını ve anlama becerisini geliştirmektedir. Dil gelişimi, sosyal etkileşimlere dayanmaktadır. Bu, etkili iletişim kurma becerilerinin sosyal ortamlarda öğrenildiği ve geliştirildiği anlamına gelmektedir (Bruner, 1983; Vygotsky, 1978).

3.7.4. Bilişsel Dil Gelişim Teorisi

Bilişsel teoriye göre dil gelişimi bilişsel gelişimle eş zamanlı olarak gelişmektedir. Çocukların dil becerilerini bilişsel yetenekleriyle beraber geliştirdikleri belirtilmektedir (Piaget, 1952).

İletişim Sürecine Yansıması: Bilişsel teoriye göre, dil öğrenme süreçleri insanın bilişsel gelişim aşamalarına bağlıdır. Bu nedenle, dilin anlaşılması ve kullanılması iletişim süreçleriyle yakından ilişkilidir. Bu teori, özellikle dil gelişimi ile düşünme süreçleri arasındaki ilişkiyi vurgulamaktadır. Bu durum, insanların çeşitli iletişim süreçlerinde dili nasıl kullanacaklarını etkilemektedir (Inhelder, 1958; Piaget, 1952).

Dil gelişim teorileri, bireylerin dil öğrenme süreçlerini çeşitli açılardan ele almaktadır. Bu yaklaşımlar, iletişimdeki dil kullanımı ve etkileşim dinamiklerini anlamamıza yardımcı olur. Davranışçı, nativist, sosyal etkileşimci ve bilişsel teoriler, dilin sosyal, biyolojik ve

bilişsel temellerini açıklamaktadır. Bu teorilerin her biri, dilin bireyler arası iletişimi nasıl şekillendirdiğini ve etkili iletişim stratejilerinin geliştirilmesinde nasıl bir rol oynadığını anlamada kritik öneme sahiptir.

3.8. Milli Eğitim Bakanlığı İngilizce Dersi 9-12. Sınıflar Öğretim Programında 21.

Yüzyıl Becerileri ve İletişim Becerisi

Dil becerisi iletişim becerisinin temel aracıdır. Dil ve iletişim becerileri, öğrencilerin sosyal ve kişisel gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır (Türel, Şimsek, Şengül Vautier, Şimsek & Kızıltepe, 2023). İngilizce Dersi öğretim programında belirtildiği gibi öğrencilerin fikirlerini ve kültürlerini farklı kültürlerden ve ülkelerden gelen diğer insanlarla paylaşabilmeleri için İngilizceyi aktif ve iletişimsel olarak kullanmaları gerekmektedir. Dolayısıyla, bu program 9-12. sınıf öğrencileri arasında yabancı dil iletişim becerisini geliştirmek için hazırlanmıştır. Bu programda 21.yüzyıl becerilerinden iletişim becerisine vurgu yapılmaktadır. Fakat, diğer 21.yüzyıl becerilerine çok fazla değinilmemiştir. Programa ve ders kitaplarına bu beceriler dâhil edilip öğretmenlere, diğer 21. yüzyıl becerilerinin neler olduğu ve bunları ölçmek için kullanabilecekleri yöntemler ve araçlar hakkında eğitim verilmelidir. Ayrıca eğitim sistemi içerisinde aktif olarak görev almakta olan öğretmenlerin, 21. yüzyıl becerilerini sağlama düzeyleri incelenerek yetersiz oldukları beceriler için hizmetiçi eğitimler düzenlenebilir. Böylece 21.yüzyıl becerileri derslerle bütünleştirilerek veya okul dışı çalışmalarla kazandırılabilir (Cansoy 2018; Coşkun 2022; Milli Eğitim Bakanlığı, 2018; Yalçın, 2018).

BÖLÜM IV

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli ve deseni, çalışma grubu, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve geçerlik ve güvenirlik çalışması başlıklarına yer verilmiştir.

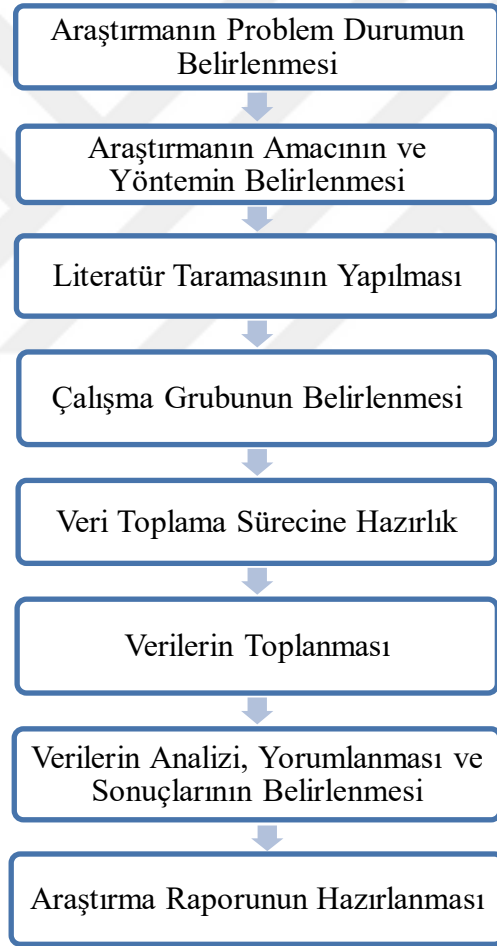
4.1. Araştırmanın Modeli ve Deseni

Bu araştırmada yabancı dilin 21.yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerisine etkisi konusunda 12.sınıf öğrencilerinin görüşlerini incelemek amacıyla nitel araştırma modeli kullanılmıştır. “Nitel araştırma, verilerin toplanmasında ve analizinde genellikle nicelleştirme yerine sözcükleri vurgulayan bir araştırma stratejisidir”. Başka bir deyişle nitel araştırma yaklaşımı, nicel verilerin toplanmaması şeklinde tanımlanmaktadır (Bryman, 2012). Aynı doğrultuda Hennink, Hutter & Bailey (2020)’e göre nitel araştırma, insanların derinlemesine inceleme gibi belirli bir dizi araştırma yöntemini kullanarak ayrıntılı deneyimler, görüşmeler, odak grup tartışmaları, gözlem, içerik analizi, görsel yöntemler ve yaşam öyküleri veya biyografiler yapmalarına imkân sağlayan bir modeldir.

Nitel araştırma modelinde farklı desenler kullanılmaktadır. Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. “Durum araştırması, bir olguyu zaman içinde doğal ortamında bir veya birkaç yerde yoğun bir şekilde inceleme desendir” (Bhattacharjee, 2012, s. 93). Bunun yanı sıra durum çalışması söz konusu olduğunda sosyal etkinliklerin karmaşıklıklarını araştırmayı sağlamakla birlikte bunların

anlamalarını ortaya çıkararak bir kavramsal çerçeve kapsamında analiz ve değerlendirme yapılmasını sağlar. Bunun çalışmanın amacına uygun olması için kolay ve anlaşılır olması gerekir (Gustafsson, 2017; Heale & Twycross, 2018; Stark & Torrance, 2005). Durum çalışmasının çeşitleri bulunmaktadır. Bu araştırmada bütüncül tek durum deseni kullanılmıştır. “Tek durum desenlerinde isminden de anlaşılacağı gibi tek bir analiz birimi (bir birey, bir kurum, bir program, bir okul vb.) vardır” (Yıldırım & Şimşek, 2021, s. 313). Bu araştırma Hasanoğlu Fen Lisesinde 12.sınıf öğrencilerinin katılımıyla hazırlanmıştır.

Araştırmanın hazırlanma ve uygulama sürecine ilişkin bilgiler *Şekil 6*'da verilmiştir.

Şekil 6. Araştırmanın hazırlanma ve uygulama süreci

4.2. Çalışma Grubu

Hasanoğlu Atatürk Fen Lisesinde 12.sınıfların toplam mevcudu 47'dir. Çalışma grubuna gönüllü olan 26 öğrenci dâhil edilmiştir. Bu sınıftaki öğrencilerin belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. "Amaçlı örnekleme zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak verir" (Yıldırım & Şimşek, 2021, s. 116). "Ölçüt örneklemeinde temel anlayış önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Burada belirtilen ölçüt veya ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir" (Yıldırım & Şimşek, 2021, s. 117). Bu araştırmada öğrencilerin üç yıl boyunca yabancı dil dersi almaları, yabancı dil seviyelerinin üst seviyede olması, 12.sınıf olmaları ve akademik olarak üst seviyede olmaları ölçüt olarak kabul edilmiştir. Uygulamaya başlamadan önce araştırmacılar katılımcıları araştırmanın amacı ile ilgili bilgilendirmiştir.

4.3. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Bu çalışmada veriler 2022-2023 Eğitim-Öğretim Yılı 2.döneminde katılımcıların görüş belirtme formuna yazdıkları görüşlerinden elde edilmiştir. Görüşler Creswell (2021) tarafından belirtildiği şekilde yapılandırılmamış açık uçlu sorular şeklinde belirlenmiştir. Yıldırım & Şimşek (2021)'e göre "görüşme yoluyla deneyimler, tutumlar, düşünceler, niyetler, yorumlar, zihinsel algılar ve tepkiler gibi gözlenemeyeni anlamaya çalışırız" (s.128). Fontana & Frey (1994) görüşmelerden söz ederken bireysel yüz yüze, yüz yüze grup görüşmesi, posta aracılığıyla ve bireysel yanıtlanan soru formu veya telefon görüşmesi şeklinde türlerin olabileceğini belirtmiştir. Bu nedenle bireysel yanıtlanan soru formu tercih edilmiştir (Denzin & Lincoln, 2021; Yeşilçınar & Ekici, 2021). Son zamanlarda özellikle yüz yüze görüşmelerin riskli olduğu bulaşıcı hastalık sürecinde e-görüşme, online görüşme (Erbuğ & Özalkan, 2022) ve bireysel yanıtlanan soru formu kullanılmaktadır. Görüş belirtme formunun hazırlanmasında ilgili literatür odaklı Cbse

Academics (2020), Menon (2021), Metusalem, Belenky & DiCerbo (2017) ve yazarı belli olmayan *5 Communication Skills That Every Online English Teacher Must Have* (t.y.) kaynaklarına dayalı 6 soru hazırlanmış olup bu sorular iki yabancı dil öğretmeninin ve iki alan uzmanı akademisyenin görüşleri yönünde düzenlenmiştir. Kaynaklar, gerek kapsamlı olmalarından gerekse güncel olmalarından dolayı kitaplardan ve güncel blog yazılarından seçilmiştir.

2022-2023 eğitim-öğretim yılının mart ayında Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğünden araştırmanın yapılabilmesi için gerekli izinlerin (Ek 1 ve Ek 2) alınmasından sonra veri toplama süreci başlamıştır. Veri toplanacak okulun idaresinden de gerekli izinler alınarak araştırmanın çalışma grubu olan 12.sınıf öğrencilerine sınıf ortamında veri toplama aracı ulaştırılmıştır. Veriler toplanırken araştırmacılar ve ders öğretmeni görüş belirtme formu doldurulurken sınıfta birlikte bulunmuşlardır. Görüş belirtme formunda Tablo 1’de belirtildiği gibi alt amaçlara yönelik sorular öğrencilere araştırmacılar tarafından uygulanmıştır. Öğrenciler altı farklı sınıfta olup her sınıfta uygulama yaklaşık 20 dakika sürmüştür.

Tablo 2

Alt Amaçlara Yönelik Sorular

Alt Amaçlar	Sorular
21.yüzyıl becerileri 12. sınıf öğrencilerine göre nasıl tanımlanmaktadır?	1a. Size göre 21.yüzyıl becerileri nasıl tanımlanabilir?
12.sınıf öğrencilerine göre iletişimin tanımı nedir?	2. Size göre iletişim nedir?
Yabancı dil derslerindeki 21. yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerisine yönelik öğrenci görüşleri nasıldır?	3.Derste İngilizce öğretmeninizde yukarıda belirtilen boyutların (<i>Dinleme, Beden Dili, Jest ve Mimikler, Ses Tonu ve Kıyafet</i>) hangilerinin yeterince özenli olduğunu düşünüyorsunuz? 4.Metusalem, Belenky & DiCerbo (2017)'ye göre, <i>Halka Hitap Etme, Kişilerarası Konuşma ve Yazma</i> olmak üzere <i>Üretken Beceriler; Aktif Dinleme ve Okuma</i> olmak üzere <i>Alıcı Beceriler</i> vardır. 4a. Bu becerileri derslerinizde ne kadar öğrendiğinizi düşünüyorsunuz? 4b.İletişim için hangi araçlara ve iletişim yollarına başvurursunuz?
12.sınıf öğrencileri hangi 21.yüzyıl yetkinliklerinin 21.yüzyıla uyum sağlamak için gerekli olduğunu düşünmektedir?	1b.12.sınıf öğrencileri hangi 21.yüzyıl yetkinliklerinin gerekli olduğunu düşünmektedir? 5. 21. yüzyıl yetkinliklerinden haberdar mısınız? Evetse, hangi yetkinlikleri biliyorsunuz ve hangileri size göre 21.yüzyılda gereklidir?
12. sınıf öğrencileri, yabancı dil derslerinde hangi iletişim becerilerinde (okuma, yazma, dinleme ve konuşma) kendilerinin geliştiğini, daha başarılı olduklarını ve yabancı dil sınavlarında hangi becerilerde başarılı olduklarını düşünmektedir?	6. Yabancı dil derslerinde; a.Hangi iletişim becerilerinizin geliştiğini düşünüyorsunuz? b.En çok hangi iletişim biçimini kullanıyorsunuz? (konuşma, dinleme, okuma ve yazma) c.Hangi beceride (konuşma, dinleme, okuma ve yazma) daha başarılı olduğunuzu düşünüyorsunuz? Nedenleriyle açıklayınız. d.Yabancı dil dersleri sınavlarında hangi dil becerilerinde daha başarılısınız? Açıklayınız.

4.4. Verilerin Çözümlemesi

Veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. İçerik analizinde bir metin toplanıp analiz edilir. Neuman (2014)'ın belirttiği üzere metnin içeriği, kelimeler, anlamlar, fikirler, temalar veya herhangi bir mesaj olabilmektedir (s. 371). Yıldırım & Şimşek (2021)'e göre “İçerik analizi toplanan verilerin derinlemesine analiz edilmesini gerektirir ve önceden belirgin olmayan temaların ve boyutların ortaya çıkarılmasına olanak tanır” (s. 243). Bu çözümleme yöntemi sayesinde veriler, okuyucunun anlayabileceği şekilde sunulur yorumlanmıştır.

Öğrencilerin cevaplarının analiz edilmesi ve yorumlanması süreci şu aşamalarda gerçekleştirilmiştir: (1) adlandırma aşaması, (2) eleme aşaması, (3) kategori geliştirme aşaması, (4) geçerlik ve güvenirliğin sağlanma aşaması (5) frekansların hesaplanma ve yorumlanma aşaması. (Aydoğdu, 2008; Göktaş, Kurt, Ekici & Gökmen, 2014).

Adlandırma aşamasında, 12.sınıf öğrencilerinin görüş belirtme formundaki sorulara verdikleri cevaplara göre kodlar adlandırılmıştır.

Eleme aşamasında, formdaki bütün sorulara verilen cevaplar tek tek incelenmiştir. Sonuçta eksik olan bir form tespit edilmemiş ve öğrencilerin formu özenle doldurduğu belirlenmiştir. Bu yüzden hiçbir form elenmemiştir.

Tekrar derleme aşamasında, elenen herhangi bir form bulunmadığından her bir soruda kodlar frekansına göre sıralanmıştır. Ayrıca araştırmayı en iyi temsil ettiği düşünülen cevaplar örnek olarak verilmiştir.

Kategori geliştirme aşamasında, her bir soruya bir kategori hazırlanmıştır. Öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplar kategorilerine göre kodlanmıştır. Aynı anda birkaç kategoriye dahil edilen kodlar bulunmamaktadır.

Geçerlik ve güvenirliğin sağlanması aşamasında, araştırmada elde edilen kategoriler, her bir kategoriye en iyi temsil ettiği kabul edilen cevaplardan örnekler seçilerek bulgular bölümünde verilmiştir ve geçerlik ve güvenirlik bölümünde detaylıca açıklanmıştır.

Frekansların hesaplanması ve yorumlanması aşamasında, veriler hesaplanıp yorumlanmıştır ve bulgular bölümünde daha detaylı açıklanmıştır.

4.5. Geçerlik ve Güvenirlik

Geçerlik ve güvenirlilik nitel çalışmalar açısından önem arz etmektedir. Yıldırım ve Şimşek (2021)'in de belirttiği üzere;

Sonuçların inandırıcılığı, bilimsel araştırmanın en önemli ölçütlerinden biridir. Geçerlik ve güvenirlilik bu açıdan araştırmalarda en yaygın olarak kullanılan temel ölçüttür. Her araştırmacıdan, kullanılan veri toplama araçlarının ve araştırma deseninin geçerliliğini ve güvenirliliğini çok dikkatli bir şekilde test etmesi ve sonuçları okuyucuya rapor etmesi beklenir (s.281).

Bu araştırmada da geçerliğin sağlanması için iki farklı yöntem kullanılmıştır. Bunlardan birincisi, verilerin kodlanması sürecidir. Kodlama genellikle bölümler olarak adlandırılan anlamlı metin birimlerine uygulanır. Bu nedenle kodlama başlamadan önce metni bölümlere ayırmak çok önemlidir. Bölümler tek tek kelimeleri, cümleleri, paragrafları, tek tek sorulara verilen yanıtları ya da tüm görüşmeleri temsil edebilir (Hruschka, Schwartz, St. John, Picone-Decaro, Jenkins & Carey, 2004). Bu araştırmada da veriler bölümlere ayrılarak soru olarak kategorileştirilmiştir. İkincisi ise kodları seçme sürecidir. Bu süreçte veriler bulgularda seçici olarak belirtilmiş olup her soruya ilişkin kodlar, en iyi temsil eden öğrenci görüşleri arasından seçilmiştir (Miles & Huberman, 1994). Miles ve Huberman (1994) gibi araştırmacıların önerdiği şekilde veri analizinin güvenirliliği $[Görüş\ birliği / (Görüş\ birliği + Görüş\ ayrılığı) \times 100]$ formülü kullanılarak hesaplanmıştır (s. 64). Bu kapsamda araştırmacı ve alan uzmanının birebir aynı kodlamaları görüş birliği, farklı kodlamaları ise görüş ayrılığı olarak kabul edilmiştir. Çalışmanın kategorilerinin ve kodlarının belirlenmesinde araştırmacı ve alan uzmanının yaptığı aynı kodlamalar görüş birliğini, farklı kodlamalar ise görüş ayrılığını göstermektedir. Buna göre sadece 5 farklı kodda görüş ayrılığı tespit edilmiştir. Toplamda ise 139 kod oluşturulmuştur. Araştırmanın güvenirliliği Miles &

Huberman (1994)'ün önerdiği formüle göre hesaplanmıştır. Sonuç $(139/139+5) \times 100 = 96$ olarak bulunmuştur. Bu değer araştırmacı ve alan uzmanı arasındaki ortalama güvenilirlik değerini ifade etmektedir.

BÖLÜM V

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde alt amaçlara yönelik sorulara verilen cevaplar kodlanarak analiz edilmiş ve bu analize yönelik yorumlar belirtilmiştir.

5.1. 21.Yüzyıl Becerileri Konusunda 12. Sınıf Öğrencilerinin Belirttikleri Tanımlara Ait Görüşleri Yönünde Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci alt amacı “21.yüzyıl becerileri 12. sınıf öğrencilerine göre nasıl tanımlanmaktadır?” olarak belirlenmiştir. “Cbse Academics (2020)’e göre 21. yüzyıl becerileri; küresel olarak aktif, dijital olarak dönüştürücü, yaratıcı bir şekilde ilerleyici ve yetkin insan kaynağı arayan 21.yüzyıl zorluklarıyla yüzleşen bireyler için gerekli beceriler” olarak tanımlanmaktadır. Bu açıklama öğrencilere belirtildikten sonra öğrencilere 21.yüzyıl becerilerini nasıl tanımlayabilecekleri sorulmuştur. Buna yönelik öğrenci görüşlerine Tablo 3’te yer verilmiştir.

Tablo 3

21.Yüzyıl Becerilerinin Tanımları Konusunda Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Kategori	Alt Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	Frekans(f)	Toplam Frekans
21.Yüzyıl Becerilerinin Tanımları Konusunda Öğrenci Görüşleri	Bireysel Yeterlilik	Aktif Öğrenme ve Gelişim	Ö-1, Ö-10, Ö-14, Ö-17, Ö-19, Ö-24	6	37
		Yaratıcılık	Ö-2, Ö-5, Ö-18, Ö-25, Ö-26	5	
		Yeniliğe Açıklık	Ö-1, Ö-13, Ö-14, Ö-15, Ö-18	5	
		Adaptasyon ve Çağın Gerisinde Kalmama	Ö-10, Ö-13, Ö-14	3	
		İlerleme	Ö-3, Ö-19, Ö-20	3	
		Verimlilik	Ö-8, Ö-9	2	
		Bireysellik	Ö-16, Ö-19	2	
		Başarı	Ö-11, Ö-22	2	
		Becerikli ve Yeterli Olma	Ö-16, Ö-25	2	
		Bilgiye Ulaşma ve Hızlı Öğrenme	Ö-5	1	
		Akademik Alanda Gelişme	Ö-11	1	
		Kişisel Gelişim	Ö-19	1	
		Özentilik	Ö-21	1	
		Üretkenlik	Ö-24	1	
		Ezbercilik	Ö-21	1	
		Zorluklar	Ö-18	1	
	Teknoloji	Teknoloji(Araçlar ve Gelişmeler)	Ö-2, Ö-3, Ö-5, Ö-6, Ö-7, Ö-13, Ö-19, Ö-20, Ö-23	9	13
		Yazılım ve Programlama	Ö-4, Ö-5	2	
		Dijital Alanda Kendini Geliştirme	Ö-14	1	
		Teknoloji Ağırlıklı Beceriler	Ö-23	1	
	Sosyal ve Çevresel Yeterlilik	Sosyal Alanda Gelişme	Ö-6, Ö-11, Ö-17, Ö-24	4	10
		İnsani Duygular	Ö-6, Ö-7, Ö-12	3	
		Dünya Sorunlarına Çözüm	Ö-2	1	
		İşbirliği	Ö-26	1	
		Sosyal Yeterlilik	Ö-25	1	
	Dil	Yabancı Dil	Ö-4, Ö-5, Ö-13	3	5
		Birden Fazla Yabancı Dil	Ö-4, Ö-13	2	
	Toplam				65

Tablo 3'te belirtildiği üzere öğrencilerin görüşleri incelenerek *21.yüzyıl becerileri tanımları kategorisinde* 4 farklı alt kategori belirlenmiştir. Bu alt kategorilerden en yüksek frekanslı olan bireysel yeterlilik (f=37) alt kategorisi olmuştur. Daha sonra sırasıyla teknoloji (f=13), sosyal ve çevresel yeterlilik (f=10) ve dil (f=5) alt kategorileri tespit edilmiştir.

Tablo 3'te görüldüğü üzere; öğrencilerin görüşleri *bireysel yeterlilik, teknoloji, sosyal ve çevresel yeterlilik* alt kategorilerinde yoğunlaşmışlardır. Bu alt kategorilere ait kodlar da Tablo 3'te belirtilmiştir.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“Sabit durmaksızın sürekli gelişen bir birey olmalıdır. Sürekli öğrenime açık olmalı ve çalışmalıdır.” (Ö-1)

“Birden fazla yabancı dili konuşabilmektir. Yazılım, programlama becerisi.” (Ö-4)

“Teknolojiyle iç içe ve aynı zamanda insani duyguları unutmadan kullanılabilecek beceriler olabilir.” (Ö-7)

“İnsanların akademik ve sosyal alanlarda başarılı olabilmeleri için gerek duydukları becerilerdir.” (Ö-11)

“Çağın gerisinde kalmama ve özellikle dijital alanda kendini her alanda geliştirmiş olması gerekir.” (Ö-14)

“Gelişen çağ ile birlikte her geçen gün önümüze zorluklar çıkmaktadır. Kısa sürede yaratıcılığımızı konuşturup doğru kararlar verilmelidir.” (Ö-18)

“Bence 21. yüzyıl becerileri insanların teknolojiyi kullanarak kendilerini ilgilerinin olduğu alanda geliştirmesidir. İnsanların günümüz imkânlarından yararlanarak bu imkânları daha da geliştirmesi bu becerilerle mümkündür.” (Ö-19)

“Bence 21.yüzyıl artık teknoloji çağı olarak da adlandırılabilir. Özellikle teknoloji ağırlıklı beceriler diyebilirim.” (Ö-23)

5.2. 12.Sınıf Öğrencilerinin Belirttikleri İletişim Tanımlarına Ait Görüşleri Yönünde Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt amacı “12.sınıf öğrencilerine göre iletişimin tanımı nedir?” olarak belirlenmiştir. Menon (2021)’e göre iletişim becerileri, 21. yüzyılda geliştirebileceğiniz dört temel becerinin bir parçası olarak çok önemli bir beceridir. İletişim becerileri: Düşünme becerileri, yazma becerileri, yaratıcı beceriler, tasarım becerileri, teknolojik beceriler ve ayrıca duygusal beceriler ve liderlik becerileridir. Bu açıklama öğrencilere belirtildikten sonra iletişimin ne olduğu konusunda öğrencilere görüşleri sorulmuştur. Buna yönelik öğrenci görüşlerine Tablo 4’te yer verilmiştir.

Tablo 4

İletişimin Tanımına Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Kategori	Kodlar	Katılımcılar	Frekans(f)
İletişimin Tanımına Yönelik Öğrenci Görüşleri	Duygu ve Düşünce İfade Etme	Ö-3, Ö-4, Ö-5, Ö-8, Ö-20, Ö-25, Ö-26	7
	Kendini, Karşısındakini ve Birbirini Anlama	Ö-5, Ö-6, Ö-13, Ö-14, Ö-16, Ö-18, Ö-24	7
	Gereklilik ve İhtiyaç	Ö-1, Ö-6, Ö-13, Ö-18, Ö-19, Ö-23	6
	Sözlü İletişim-Konuşma	Ö-1, Ö-8, Ö-16, Ö-19, Ö-20, Ö-22	6
	Sözsüz İletişim, Beden Dili, Jest ve Mimikler	Ö-1, Ö-8, Ö-11, Ö-19	4
	Empati	Ö-5, Ö-11, Ö-14	3
	Uyumluluk-Anlaşma	Ö-2, Ö-6, Ö-13	3
	Diyalog	Ö-12, Ö-14	2
	Bilgi Alışverişi	Ö-3, Ö-17	2
	Sağlıklı Karar, ve Davranışlar	Ö-2	1
	Mesaj	Ö-10	1
	Teknolojinin Olumlu Etkisi	Ö-7	1
	Teknolojinin Olumsuz Etkisi	Ö-6	1
	Diksiyon	Ö-11	1
	Yazılı İletişim	Ö-8	1
	Dinleyici Olma	Ö-11	1
	Teknolojik Gelişmeler	Ö-15	1
	Yaratılış Yazgısı	Ö-1	1
	Sorunsuz İletişim	Ö-16	1
	Toplam		50

Tablo 4'te belirtildiği üzere, öğrenciler *iletişim tanımı kategorisine* 19 farklı kod ile görüşlerini ifade etmişlerdir. En yüksek frekanslı kodlar *duygu ve düşünce ifade etme* ve *kendini, karşısındakini ve birbirini anlamadır* ($f=7$). Daha sonra sırasıyla *gereklilik ve ihtiyaç* ($f=6$), *sözlü iletişim-konuşma* ($f=6$), *sözsüz iletişim, beden dili ve jest ve mimikler* ($f=4$), *empati* ($f=3$), *uyumluluk-anlaşma* ($f=3$), *diyalog* ($f=2$), *bilgi alışverişi* ($f=2$), *sağlıklı karar ve davranışlar* ($f=1$), *mesaj* ($f=1$), *teknoloji olumlu etkisi* ($f=1$), *teknolojinin olumsuz etkisi* ($f=1$), *diksiyon* ($f=1$), *yazılı iletişim* ($f=1$), *dinleyici olma* ($f=1$), *teknolojik gelişmeler*

(f=1), yaratılış yazgısı (f=1) ve sorunsuz iletişim (f=1) kodları öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Tablo 4'te görüldüğü gibi, *duygu ve düşünce ifade etme ve kendini, karşısındakini ve birbirini anlama* kodları en fazla belirtilen kod olmuştur. Bunun yanı sıra farklı kodlar da bulunmaktadır.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“İnsanın yaratılış yazgısı olabilir. İki insanın bir araya gelmesiyle oluşan sözlü ve sözsüz olan bir şeydir iletişim.” (Ö-1)

“Bence iletişimin değeri eski zamana göre günümüzde daha fazla artmıştır çünkü eski zamanlarda günümüzdeki kadar gelişmiş bir teknoloji olmadığı için insanlar iletişimsiz kalamıyordu ama şimdi herkes teknolojiyle iç içe ve asosyal bir nesil geliyor. Bugünlerde iletişim kesinlikle şart. İnsanların birbirini anlamasını sağlayan ve kendi öz benliğini unutturmayan bir araçtır iletişim.” (Ö-6)

“Bence iletişimin değeri eski zamana göre daha fazla artmıştır. Eskiden teknolojinin gelişmemiş olması bir nedendi. Şu zamanda teknolojinin gelişmesiyle iletişim arttı ve kolaylık sağlanmış oldu.” (Ö-7)

“İletişim insanların birbirlerini anlama, birbirleriyle uyum içinde yaşamak için gerekli olan hayati zorunluluktur.” (Ö-13)

“Bana göre iletişim bireylerin sorunsuz bir şekilde anlaşması veya konuşmasıdır. İletişimin sorunsuz gerçekleşmesi için ise yukarıda belirtilen becerilerin olması önemlidir.” (Ö-16)

“Bence iletişim tüm canlıların yaşantısı boyunca herhangi bir olay doğrultusunda birbirleri ile haberleşme ihtiyacı sonucu ortaya çıkmıştır. İnsanlardan örnek verecek olursak iletişim için beden dili, konuşma şekli iletişimde önemli rol oynar. Yerine ve kişisine göre iletişim şekli de değişiklik gösterebilir.” (Ö-19)

“İnsanın en temel ihtiyaçlarından biridir. Birbirimizi anlamak, topluluk halinde yaşamak için en önemli yapıtaşlarındandır. Eğer iletişim ortadan kalkarsa insanlığın tekrar ilk çağ dönemlerine döneceğini düşünüyorum.” (Ö-23)

5.3. Yabancı Dil Derslerindeki 21. Yüzyıl Yetkinliklerinden İletişim Becerisine

Yönelik Öğrenci Görüşleri Yönünde Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt amacı “Yabancı dil derslerindeki 21. yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerisine yönelik öğrenci görüşleri nasıldır?” olarak belirlenmiştir. Buna göre öğrencilere “Derste İngilizce öğretmeninizde yukarıda belirtilen boyutların (*Dinleme, Beden Dili, Jest ve Mimikler, Ses Tonu ve Kıyafet*) hangilerinin yeterince özenli olduğunu düşünüyorsunuz?” sorusu sorulmuştur. Diğer taraftan Metusalem, Belenky & DiCerbo (2017)’ye göre, iletişim sürecinde *Halka Hitap Etme, Kişilerarası Konuşma ve Yazma, Üretken Beceriler* olarak adlandırılırken; *Aktif Dinleme ve Okuma* ise, *Alıcı Beceriler* olarak adlandırıldığı açıklanarak, öğrencilere sorular sorulmuştur. Bu kapsamda; “Bu becerileri derslerinizde ne kadar öğrendiğinizi düşünüyorsunuz?”, “İletişim için hangi araçlara ve iletişim yollarına başvurursunuz?” soruları sorulmuştur. Buna yönelik öğrenci görüşlerine Tablo 5, Tablo 6, Tablo 7 ve Tablo 8’de yer verilmiştir.

Tablo 5

*İngilizce Öğretmenlerinin İletişim Becerilerindeki Özenliliğine Yönelik Öğrenci**Görüşlerinin Dağılımı*

Kategori	Kodlar	Katılımcılar	Frekans(f)
İngilizce Öğretmenlerinin İletişim Becerilerindeki Özenliliğine Yönelik Öğrenci Görüşleri	Hepsi Yeterince Özenli (Dinleme, Beden Dili, Jest ve Mimikler, Ses Tonu ve Kıyafet)	Ö-1, Ö-2, Ö-3 Ö-4, Ö-5, Ö-6, Ö-7, Ö-8, Ö-9, Ö-11, Ö-12, Ö-13, Ö-14, Ö-16, Ö-17, Ö-18, Ö-19, Ö-21, Ö-22, Ö-23, Ö-24, Ö-25, Ö-26	23
	Kıyafet Yeterli	Ö-10	1
	Beden Dili Hariç	Ö-15	1
	Ses Tonu ve Jest ve Mimikler Hariç	Ö-20	1
	Toplam		26

Tablo 5’te belirtildiği üzere, öğrenciler İngilizce öğretmenlerinin iletişim becerilerindeki özenliliği kategorisine 4 farklı kod ile görüş belirtmişlerdir. Öğrenciler tarafından bahsedilen en yüksek frekanslı kod *hepsi yeterince özenli* (f=23) kodudur. Daha sonra sırasıyla kıyafet yeterli (f=1), beden dili hariç (f=1) ve ses tonu ve jest ve mimikler hariç (f=1) olarak belirtilmiştir.

Tablo 5’te görüldüğü üzere, *hepsi yeterince özenli* adlı kod en yüksek frekans değerinde belirtilmiştir.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“Dinleme ve hitap şekli açısından yeterince özenli olduğunu düşünüyorum. Gayet anlaşılır, akıcı bir üslubu var.” (Ö-2)

“Dinleme, Beden Dili ve Jest ve Mimikler, Ses Tonu ve Kıyafette yeterince özenli olduğunu düşünüyorum. İngilizceyi bize aktarırken dil bilgisine, ses tonuna, beden diline dikkat ederek aktarıyor. Aynı zamanda bunları bize aktarırken bizi dinlemeyi ihmal etmiyor. Bize

önem verdiğini giydiği kıyafetlerden bile anlayabiliyoruz ders ile alakalı olduğundan.” (Ö-3)

“Ses tonu ve mimik öğretmenimizin özenli kullanımı sonucu bizde dinleme isteği artırır. Bizi dinlemesi de titiz ve cana yakın olup konuşma isteğimizi güdülemede etkili olmaktadır. Yani yeterince özenli olmasaydı bizde de etkileri böyle olmazdı.” (Ö-5)

“Hepsinin yeterli düzeyde olduğunu düşünüyorum. İletişim çok kuvvetli. Dış görünüşe hem kendisine hem çevresine saygısı olduğu için çok önem veriyor.” (Ö-11)

“Beden dili hariç hepsinde yeterince özenli olduğunu düşünüyorum.” (Ö-15)

“İngilizce öğretmenimiz yukarıda belirtilen boyutların hepsine özen gösterir. Beden dili, jest ve mimikler ve ses tonuyla bizim dersle bütünleşmemizi sağlar. Gerektiğinde öğrencileri dinlemeye özen göstererek iletişim bütünlüğünün kopmamasını sağlar.” (Ö-19)

“Ben öğretmenimin yukarıdakilerin hepsinde yeterince özenli olduğunu düşünüyorum. (Ö-26)

Tablo 5’ te ve Tablo 6’da Metusalem, Belenky & DiCerbo (2017)’ye göre iletişim sürecinde farklı beceriler vardır. Bu beceriler *Halka Hitap Etme, Kişilerarası Konuşma ve Yazma, Üretken Beceriler* olarak adlandırılırken; *Aktif Dinleme ve Okuma* ise, *Alıcı Beceriler* olarak adlandırılır. Bu ifadesinde yer alan Üretken becerilere ve Alıcı becerilere yönelik öğrenci görüşlerinin dağılımına Tablo 5 ve Tablo 6’da yer verilmektedir.

Tablo 6

Üretken Becerilere (Konuşma ve Yazma) Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Kategori	Kodlar	Katılımcılar	Frekans(f)
Üretken Becerilere Yönelik Öğrenci Görüşleri	Hepsi Yeterli	Ö-8, Ö-13, Ö-14, Ö-18, Ö-23, Ö-24, Ö-25, Ö-26	8
	Çok az veya Yok	Ö-4, Ö-10, Ö-11, Ö-12, Ö-15, Ö-17, Ö-20,	7
	Halka Hitap Edebilme Hariç	Ö-2, Ö-6, Ö-7, Ö-9, Ö-16, Ö-19	6
	Halka Hitap Edebilme	Ö-1, Ö-3, Ö-5	3
	Konuşma ve Yazma	Ö-2, Ö-6, Ö-7	3
	Hepsi Orta	Ö-21, Ö-22	2
	Toplam		29

Tablo 6’da belirtildiği üzere, öğrenciler üretken beceriler kategorisine yönelik görüşleri kapsamında 7 farklı kod ile cevap vermişlerdir. Öğrenciler tarafından bahsedilen en yüksek frekanslı kod olan *hepsi yeterli* (f=8) görüşüdür. Daha sonra sırasıyla çok az veya yok (f=7), halka hitap edebilme hariç (f=6), hepsi yeterli (f=3), halka hitap edebilme (f=3), konuşma ve yazma (f=3), hepsi orta (f=2) ve hepsi (f=1) olarak görüşler belirtilmiştir.

Tablo 6’da görüldüğü üzere, *hepsi yeterli* adlı kod en yüksek frekans değerinde bahsedilmiştir. Onun sonrasında da çok az veya yok kodunun geldiği belirlenmiştir.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“Sınıf içerisinde topluma hitap edebilme, kalabalık bir gruba kendini dinletebilme zor bir iştir. İlk öğrencilik yıllarımda bunu yapamazken şuan rahatlıkla yapabiliyorum.” (Ö-1)

“Kişilerarası konuşma ve yazmada yeterli olduğumu düşünüyorum fakat halka veya herhangi bir topluluğa hitap etmede kendimi geliştirmem gerektiğini düşünüyorum.” (Ö-2)

“Alıcı becerileri edinebilmek üretken becerileri edinmekten daha kolaydır. Üretken becerilerimin derslerde yeterince geliştiğini düşünmüyorum.” (Ö-4)

“Halka hitap etme konusu dışında yeterli bir eğitim aldığımı düşünüyorum.” (Ö-9)

“Öğrendiğim çok şey olduğunu düşünmüyorum.” (Ö-10)

“Eğitim sistemimizde bunlara yeterli önemin verildiğini düşünmüyorum. Bu konuların üzerine düşünülmesi lazım.” (Ö-11)

“Bu becerimin geliştiğini düşünüyorum çünkü herkesle diyalog kurabilirim ve her konu hakkında yazı yazabiliyorum.” (Ö-14)

“Üretken becerilerin, ben de dahil olmak üzere, öğrenciler olarak yeterince öğrenemediğimizi düşünüyorum.” (Ö-15)

“Kişilerarası konuşma ve yazma konusu ders içi yaptığımız etkinliklerle pekişiyor ancak halka hitap etme konusunda kendimi hiç geliştiremedim.” (Ö-16)

“İngilizce öğretmenim sayesinde birçok beceride geliştiğimi ve kendi seviyemde eksik olmadığını düşünüyorum. Yazma, konuşma ve hitap konusunda İngilizce öğretmenim sayesinde akıcıyım. Edindiğim bilgiler kalıcı.” (Ö-25)

Tablo 7

Alıcı Becerilere (Dinleme ve Okuma) Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Kategori	Kodlar	Katılımcılar	Frekans(f)
Alıcı Becerilere Yönelik Öğrenci Görüşleri	Yeterli	Ö-2, Ö-3, Ö-4, Ö-5, Ö-8, Ö-9, Ö-11, Ö-12, Ö-15, Ö-16, Ö-17, Ö-18, Ö-19, Ö-23, Ö-25, Ö-26	16
	Orta Düzeyde	Ö-20, Ö-21, Ö-22, Ö-24	4
	Okuma Yeterli	Ö-6, Ö-7, Ö-13	3
	Yetersiz veya Yok	Ö-10, Ö-14	2
	Zorunluluk	Ö-12, Ö-18	2
	Dersteki Etkinlikler	Ö-3, Ö-5	2
	Yeterli		
	Üretken Becerilere	Ö-4	1
	Göre Daha İyi		
Süreç İçinde Gelişen	Süreç İçinde Gelişen	Ö-1	1
	Anlık Durum	Ö-19	1
	Toplam		32

Tablo 7’de belirtildiği üzere, öğrenciler alıcı beceriler kategorisine 9 farklı kod ile cevap vermişlerdir. Öğrenciler tarafından bahsedilen en yüksek frekanslı kod *yeterli* (f=16) kodudur. Daha sonra sırasıyla orta düzeyde (f=4), okuma yeterli (f=3), yetersiz veya yok

(f=2), zorunluluk (f=2), dersteki etkinlikler yeterli (f=2) üretken becerilere göre daha iyi (f=1), süreç içinde gelişen (f=1) ve anlık durum (f=1) olarak görüşler belirtilmiştir.

Tablo 7’de görüldüğü üzere *yeterli* kodu diğer kodlara göre en yüksek frekans değerinde belirtilmiştir. Ardından diğer kodların frekans değerlerinin sıralandığı belirlenmiştir.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“Aktif dinleme ve okumada çok fazla yetersiz olduğumu düşünmüyorum.” (Ö-2)

“Dinleme metinleri dışında beğendiğimiz bir metni dizi veya filmde bir kesiti rahatça paylaşabiliyoruz. Aynı şekilde okuma metinleri üzerinde uzunca duruyoruz.” (Ö-3)

“Karşı tarafı dinleme ve okuma becerilerim derslerdeki metinleri sırayla okumamız, okuyanı dinlememiz sayesinde gelişmekte olup bana yeterince öğrendiğimi düşündürüyor.” (Ö-5)

“Derslerimizin bir zorunluluğu olarak öğrendiğimizi düşünüyorum.” (Ö-12)

“Bu becerimin pek geliştiğini söyleyemem çünkü birini dinlerken hemen dikkatim dağılır ve polisiyle romanlar dışında da genelde kitap okumam.” (Ö-14)

“İyi bir iletişim için dinleme başta gelir. Dinleyerek sorunları anlarız. Okuma da gerekli alıcı beceriler arasındadır.” (Ö-18)

“Aktif dinleme ve okuma becerileri tabi önemli beceriler ve her zaman insanları dinlemeye özen gösteririm fakat bu beceriler karşıdakinin üslubuna ve o anki duruma bağlı değişiklik gösterir.” (Ö-19)

“Aktif dinleme ve okuma her okulda olduğu gibi bizim okulda da yeterince hatta fazla miktarda veriliyor.” (Ö-26)

Tablo 8

İletişim Araçları ve Yollarına Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Kategori	Kodlar	Katılımcılar	Frekans (f)
İletişim Araçları ve Yollarına Yönelik Öğrenci Görüşleri	Teknolojik Araçlar (Telefon, Tablet, Bilgisayar, Televizyon vb.) ve İnternet	Ö-2, Ö-3, Ö-4, Ö-5, Ö-6, Ö-7, Ö-8, Ö-9, Ö-11, Ö-12, Ö-14, Ö-15, Ö-16, Ö-17, Ö-18, Ö-19, Ö-20, Ö-21, Ö-22, Ö-23, Ö-25, Ö-26	22
	Konuşma	Ö-4, Ö-6, Ö-7, Ö-11, Ö-12, Ö-14, Ö-16, Ö-17, Ö-23, Ö-25, Ö-26	11
	Sosyal Medya	Ö-3, Ö-4, Ö-11, Ö-15, Ö-19, Ö-21	6
	Konuşma ve Yazma	Ö-1, Ö-2, Ö-8, Ö-9, Ö-19	5
	Beden Dili, Jest ve Mimikler	Ö-19, Ö-24, Ö-26	3
	Konuşma ve Dinleme	Ö-20, Ö-24	2
	Kitle İletişim	Ö-13	1
	Dilekçe ve Mektup	Ö-19	1
	Toplam		51

Tablo 8’de belirtildiği üzere, öğrenciler iletişim araçları ve yolları kategorisine 8 farklı kod ile cevap vermişlerdir. Öğrenciler tarafından bahsedilen en yüksek frekanslı kod *teknolojik araçlar ve internet* (f=22) kodudur. Daha sonra sırasıyla konuşma (f=11), sosyal medya (f=6), konuşma ve yazma (f=5), beden dili, jest ve mimikler (f=2), konuşma ve dinleme (f=2), konuşma ve dinleme (f=1), kitle iletişim (f=1) ve dilekçe ve mektup (f=1) olarak diğer kodlara yönelik görüşler belirtilmiştir.

Tablo 8’de görüldüğü üzere, *teknolojik araçlar* adlı kod diğer kodlara göre en yüksek frekans değerinde belirtilmiştir. Ardından diğer kodların frekans değerlerinin sıralandığı belirlenmiştir.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“Telefon, tablet, bilgisayar, televizyon gibi kısaca internet aracılığıyla sosyal medyada paylaşabiliriz.” (Ö-3)

“Çoğunlukla telefon vb. araçları kullanıyorum. Diğer taraftan konuşma ile sağlıyorum.”
(Ö-7)

“Yüz yüze iletişim önceliğimdir ama yüz yüze iletişim kuramadığımda sosyal medya, mesajlaşma uygulamaları ve Gmail’den faydalaniyorum.” (Ö-11)

“Gelişen çağ ile birlikte günümüzde birçok iletişim yolları bulunmaktadır. Telefonlar sayesinde gerekli iletişimi sağlayabiliriz.” (Ö-18)

“İletişim için beden dili, konuşma, yazma gibi yollara ve sosyal medya, telefon ve bazen de dilekçe ve mektuplara başvururum.” (Ö-19)

“Araca ihtiyacım olduğunda genelde telefon kullanıyorum. Günlük hayatımda sözlü, sözsüz, genel iletişim yollarına başvuruyorum.” (Ö-26)

5.4. 21.Yüzyıla Uyum Sağlamak İçin Gerekli Olan Becerilere Yönelik 12.Sınıf

Öğrencilerinin Görüşleri Yönünde Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın dördüncü alt amacı “12.sınıf öğrencileri hangi 21.yüzyıl yetkinliklerinin 21.yüzyıla uyum sağlamak için gerekli olduğunu düşünmektedir?” olarak belirlenmiştir. Buna göre, “Hangi becerilerin 21.yüzyılda gerekli olduğunu düşünmektesiniz? 21. yüzyıl yetkinliklerinden haberdar mısınız? Evet ise hangi yetkinlikleri biliyorsunuz ve hangileri size göre 21.yüzyılda gereklidir?” soruları sorulmuştur. Buna yönelik öğrenci görüşleri Tablo 9’da ve Tablo 10’da gösterilmiştir.

Tablo 9

Öğrenci Görüşlerine Göre 21. Yüzyıl'da Gerekli Olan Becerilerin Dağılımı

Kategori	Kodlar	Katılımcılar	Frekans(f)
Öğrenci Görüşlerine Göre 21.Yüzyıl'da Gerekli Olan Beceriler	Yazılım	Ö-2, Ö-3, Ö-4, Ö-5, Ö-13, Ö-14, Ö-15, Ö-16	8
	Yabancı Dil	Ö-2, Ö-3, Ö-4, Ö-5, Ö-11, Ö-12, Ö-13, Ö-14	8
	Yaratıcı Düşünme ve Üretme	Ö-2, Ö-5, Ö-8, Ö-15, Ö-19, Ö-20, Ö-24, Ö-25	8
	İletişim	Ö-2, Ö-6, Ö-7, Ö-11, Ö-20, Ö-24, Ö-26	7
	Teknoloji	Ö-1, Ö-4, Ö-11, Ö-16, Ö-18, Ö-23	6
	Analitik Düşünme	Ö-6, Ö-7, Ö-15, Ö-19	4
	Problem Çözme	Ö-17, Ö-19	2
	Ahlaki Kurallar	Ö-2, Ö-10	2
	Duygu Kontrolü	Ö-12, Ö-17	2
	İşbirliği	Ö-20, Ö-26	2
	Eleştirel Düşünme	Ö-15, Ö-20	2
	Akıcı Konuşma	Ö-2, Ö-23	2
	Bilimsel Gelişmelere ve Çağa Ayak Uydurma	Ö-5, Ö-11	2
	Birden Fazla Yabancı Dil	Ö-15, Ö-2	2
	Aktif Öğrenme	Ö-1, Ö-18	2
	İstikrar ve Disiplin	Ö-2	1
	Girişimcilik	Ö-3	1
	Liderlik	Ö-17	1
	Merak ve Sorgulama	Ö-21	1
	Yaşam ve Mesleki Beceriler	Ö-22	1
	Dönüştürme	Ö-9	1
	Çözüm Odaklı Düşünme	Ö-2	1
	Araştırmacı Olma	Ö-1	1
	Empati	Ö-11	1
	Düşünme	Ö-21	1
	Okuduğunu Anlama	Ö-23	1
	Sadelik	Ö-25	1
	Akıcılık	Ö-25	1
	Toplam		72

Tablo 9’da belirtildiği üzere, öğrenciler *21.yüzyılda gerekli beceriler* kategorisine 28 farklı kod ile cevap vermişlerdir. En yüksek frekanslı kodlar *yazılım*, *yabancı dil*, *yaratıcı düşünme ve üretme* (f=8) olmuştur. Daha sonra sırasıyla iletişim (f=7), teknoloji (f=6), analitik düşünme (f=4), problem çözme (f=2), ahlaki kurallar (f=2), duygu kontrolü (f=2), iş birliği (f=2), eleştirel düşünme (f=2), akıcı konuşma (f=2), bilimsel gelişmelere ve çağa ayak uydurma (f=2), birden fazla yabancı dil (f=2), aktif öğrenme (f=2), istikrar ve disiplin (f=1), girişimcilik (f=1), liderlik (f=1), merak ve sorgulama (f=1), yaşam ve mesleki beceriler (f=1), dönüştürme (f=1), çözüm odaklı düşünme (f=1), araştırmacı olma (f=1), empati (f=1), düşünme (f=1), okuduğunu anlama (f=1), sadelik (f=1) ve akıcılık (f=1) kodlarıyla öğrenciler görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 9’da görüldüğü üzere, *yazılım*, *yabancı dil*, *yaratıcı düşünme ve üretme* kodları en fazla bahsedilen kodlardır. Bunun yanı sıra öğrenciler farklı kodlarda da görüş belirtmişlerdir.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“*Yazılım becerisi, birçok dili akıcı konuşabilme, yaratıcı düşünce, istikrar ve disiplinli çalışma becerisi, çözüm odaklı düşünce ve en önemlisi ahlaki kurallara uygunluk, iletişim.*” (Ö-2)

“*Empati yeteneğinin yüksek olması, yabancı dil, konuşma becerisi (iletişim), teknoloji ve bilimsel gelişmelere ayak uydurabilme.*” (Ö-11)

“*Kodlama, yenilikçi düşünme, yaratıcılık, eleştirel düşünme, analitik zeka.*” (Ö-15)

“*Gelişen teknoloji çağı ile birlikte teknoloji alanındaki her şeyin bilinmesi ve öğrenilmesi gerekmektedir.*” (Ö-18)

“*Problem çözme becerisi sadece 21.yüzyılda değil, her zaman gerekli olan bir beceridir. Günümüz yaşantısında karşılaştığımız türlü zorluklar ile mücadele için problem çözme becerisi şarttır. Problemleri çözerken edineceğimiz bilgiler için bilgi toplama, araştırma, ayrıştırma becerileri de lazım. Yaşantımızda farklı problemlere farklı çözümler üretmemiz gerekir.*” (Ö-19)

“Akıcılık, sadelik ve yaratıcılığın gerekli olduğunu düşünüyorum.” (Ö-25)

Tablo 10

Öğrencilerin Bildiklerini Belirttikleri 21. Yüzyıl Yetkinliklerine Yönelik Görüşlerinin

Dağılımı

Kategori	Kodlar	Katılımcılar	Frekans(f)
Öğrencilerin Bildiklerini Belirttikleri 21. Yüzyıl Yetkinliklerine Yönelik Görüşleri	Hayır Haberdar Değilim	Ö-1, Ö-5, Ö-7, Ö-12, Ö-14, Ö-17, Ö-20, Ö-21, Ö-22, Ö-26	10
	Yaratıcılık	Ö-2, Ö-6, Ö-8, Ö-15, Ö-16, Ö-18, Ö-23	7
	İletişim	Ö-6, Ö-13, Ö-16, Ö-19, Ö-23, Ö-24	6
	Eleştirel Düşünme	Ö-6, Ö-15, Ö-16, Ö-19, Ö-23,	5
	İşbirliği	Ö-16, Ö-18, Ö-19, Ö-23	4
	Liderlik	Ö-2, Ö-11, Ö-19	3
	Yabancı Dil	Ö-3, Ö-4, Ö-13	3
	Yazılım	Ö-3, Ö-19	2
	Teknoloji Okuryazarlığı	Ö-4, Ö-8	2
	İnovasyon	Ö-15, Ö-19	2
	İleri görüşlülük	Ö-2	1
	Problem Çözme	Ö-11	1
	Küresel Farkındalık	Ö-11	1
	Bilgi Okuryazarlığı	Ö-15	1
	Dönüşüm	Ö-9	1
	Veri Analizi	Ö-11	1
	Toplam		50

Tablo 10’da belirtildiği üzere, öğrenciler bildiklerini belirttikleri 21. yüzyıl yetkinlikleri kategorisine 16 farklı kod ile cevap vermişlerdir. Öğrenciler tarafından bahsedilen en yüksek frekanslı kod *hayır haberdar değilim* (f=10) kodudur. Daha sonra sırasıyla yaratıcılık (f=7), iletişim (f=6), eleştirel düşünme (f=5), iş birliği (f=4), liderlik (f=3), yabancı dil (f=3), yazılım (f=2), teknoloji okuryazarlığı (f=2), inovasyon (f=2), ileri görüşlülük (f=1) problem çözme (f=1), küresel farkındalık (f=1), bilgi okuryazarlığı (f=1), dönüşüm (f=1) ve veri analizi (f=1) kodları olarak belirtilmiştir.

Tablo 10’da görüldüğü üzere, *hayır, haberdar değilim* adlı kod en yüksek frekans değerinde belirtilmiştir. Ardından belirli kodlarla devam edilmiştir.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“Hayır bilmiyorum.” (Ö-5)

“Yaratıcılık konusu özellikle teknoloji de çok önemli.” (Ö-8)

“Evet haberdarım. Dil bilmek, sağlıklı iletişim kurabilmek bu yüzyılda gerekli olan şeylerdir.” (Ö-13)

“21.yüzyıl yetenekleri, iş birliği, iletişim, eleştirel düşünme ve yaratıcılıktır. Bence hepsi çağımız için gereklidir. Sahip olmadığımız takdirde günlük hayatımızda zorluklar çıkarabiliriz.” (Ö-16)

“Hayır, haberdar değilim.” (Ö-17)

“İşbirliği, iletişim, eleştirel düşünme, yaratıcılık. Hepsi gerekli.” (Ö-23)

5.5. 12. Sınıf Öğrencilerinin, Yabancı Dil Derslerinde Hangi İletişim Becerilerinde (Okuma, Yazma, Dinleme ve Konuşma) Kendilerinin Geliştiğini, Daha Başarılı Olduklarını ve Yabancı Dil Sınavlarında Hangi Becerilerde Başarılı Olduklarını Düşünmelerine Yönelik Görüşleri Yönünde Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın beşinci alt amacı “12. sınıf öğrencileri, yabancı dil derslerinde hangi iletişim becerilerinde (okuma, yazma, dinleme ve konuşma) kendilerinin geliştiğini, daha başarılı olduklarını ve yabancı dil sınavlarında hangi becerilerde başarılı olduklarını düşünmektedir?” olarak belirlenmiştir. Bu amaca yönelik yabancı dil derslerinde;

“1)Hangi iletişim becerilerinizin geliştiğini düşünüyorsunuz?

2) En çok hangi iletişim becerisini kullanıyorsunuz (konuşma, dinleme, okuma ve yazma)?

3)Hangi beceride (konuşma, dinleme, okuma ve yazma) daha başarılı olduğunuzu düşünüyorsunuz? Nedenleriyle açıklayınız.

4)Yabancı dil dersleri sınavlarında hangi dil becerilerinde daha başarılısınız? Açıklayınız.” soruları sorulmuştur. Buna yönelik öğrenci görüşleri Tablo 11, Tablo 12, Tablo 13 ve Tablo 14’te verilmiştir.

Tablo 11

Yabancı Dil Derslerinde Geliştirdiklerini Düşündükleri İletişim Becerilerine Yönelik

Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Kategori	Kodlar	Katılımcılar	Frekans(f)
Yabancı Dil Derslerinde Geliştirilen İletişim Becerilerine Yönelik Öğrenci Görüşleri	Konuşma	Ö-1, Ö-2, Ö-3, Ö-6, Ö-8, Ö-9, Ö-11, Ö-12, Ö-14, Ö-17, Ö-23, Ö-25, Ö-26	13
	Dinleme	Ö-1 Ö-2, Ö-3, Ö-6, Ö-11, Ö-12, Ö-15, Ö-17, Ö-18, Ö-20, Ö-23, Ö-25	12
	Yazma	Ö-2, Ö-4, Ö-6, Ö-8, , Ö-9, Ö-11, Ö-13, Ö-16, Ö-25, Ö-26	10
	Okuma	Ö-4, Ö-6, Ö-8, Ö-9, Ö-13, Ö-15, Ö-16, Ö-20, Ö-25	9
	Anlama	Ö-6, Ö-16, Ö-23	3
	Hiçbiri	Ö-7	1
	Kelime ve Dil Bilgisi	Ö-10	1
	Jest ve Mimikler	Ö-14	1
	Uluslararası İletişim	Ö-19	1
Toplam			51

Tablo 11’de belirtildiği üzere, öğrenciler yabancı dil derslerinde geliştirdikleri iletişim becerilerinin neler olduğuna yönelik soruya 9 farklı kod ile cevap vermişlerdir. Öğrenciler tarafından bahsedilen en yüksek frekanslı kod *konuşma* (f=13) kodudur. Daha sonra sırasıyla *dinleme* (f=12), *yazma* (f=10), *okuma* (f=9), *anlama* (f=3), *hiçbiri* (f=1), *kelime ve dil bilgisi* (f=1), *jest ve mimikler* (f=1), *uluslararası iletişim* (f=1) kodu olarak belirtilmiştir. Tablo 11’de görüldüğü üzere öğrenciler *konuşma ve dinleme* kodlarını en yüksek frekans değeriyle bahsetmişlerdir. Ardından tabloda belirtilen diğer kodlara yönelik görüş belirtilmiştir.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“Yabancı dil, konuşma, dinleme.” (Ö-1)

“Yabancı dil dersleri daha çok konuşma ve dinleme açısından fayda sağladı, yazma da sayılabilir ancak okuma becerisine çok etki ettiğini düşünmüyorum.” (Ö-2)

“Konuşma, yazma ve dinleme becerilerimin geliştiğini düşünüyorum.” (Ö-5)

“Konuşma, yazma, okuma gibi bütün konularda kendimi geliştirdim.” (Ö-8)

“Okuma ve yazma becerilerimin geliştiğini düşünüyorum.” (Ö-13)

“Dinleme konusunda kulaklarımın her geçen gün aşına olması ile birlikte daha çok geliştiğimi düşünüyorum.” (Ö-18)

“Uluslararası iletişim becerimin geliştiğini düşünüyorum. Uyum becerisinin de yabancı dil dersleriyle daha da kolaylaştığını hissediyorum.” (Ö-19)

“Konuşma ve yazma başta olma üzere, birçok iletişim becerisinde geliştiğimi düşünüyorum.” (Ö-26)

Tablo 12

*Yabancı Dil Derslerinde En Çok Kullandıklarını Düşündükleri İletişim Becerilerine
(Dinleme, Okuma, Konuşma ve Yazma) Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı*

Kategori	Kodlar	Katılımcılar	Frekans(f)
Yabancı Dil Derslerinde En Çok Kullanılan İletişim Becerilerine Yönelik Öğrenci Görüşleri	Konuşma	Ö-1, Ö-2, Ö-3, Ö-4, Ö-5, Ö-6, Ö-7, Ö-12, Ö-14, Ö-16, Ö-17, Ö-18, Ö-21, Ö-22, Ö-23, Ö-24, Ö-26	17
	Dinleme	Ö-1, Ö-2, Ö-4, Ö-11, Ö-12, Ö-14, Ö-15, Ö-16, Ö-19, Ö-20, Ö-21, Ö-24	12
	Okuma	Ö-1, Ö-3, Ö-4, Ö-9, Ö-10, Ö-13, Ö-15, Ö-16, Ö-21	9
	Yazma	Ö-1, Ö-2, Ö-4, Ö-10, Ö-16, Ö-21, Ö-25, Ö-26	8
	Toplam		46

Tablo 12’de belirtildiği üzere, öğrenciler yabancı dil derslerinde en çok kullanılan iletişim becerileri kategorisine 4 farklı kod ile cevap vermişlerdir. Öğrenciler tarafından bahsedilen

en yüksek frekanslı kod *konuşma* (f=17) kodudur. Daha sonra sırasıyla *dinleme* (f=12), *okuma* (f=9) ve *yazma* (f=8) olarak belirtilmiştir.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“Konuşma ve okuma olabilir ama genellikle konuşma insanlarla diyalog halinde olmak daha keyifli ve rahat.” (Ö-3)

“En çok konuşma biçimini kullanıyorum.” (Ö-5)

“Hepsi ile yabancı dil olarak aram kötü. Dil ile aram hiç iyi değil.” (Ö-7)

“En çok kullandığım okuma çünkü okuma eylemi beni çok rahatlatıyor.” (Ö-9)

“Konuşma ve dinleme.” (Ö-12)

“Hepsini de günlük hayatımda fazlaca kullanıyorum.” (Ö-16)

“Konuşma çünkü diğerlerinden daha sık kullanıyorum.” (Ö-17)

“Daha çok dinleme biçimini tercih ediyorum. Bu sayede insanların analizini yaparak konuşma tarzıma dikkat ediyorum. Dinleme sayesinde yaşamın çözümünü zorluklardan çıkış yolunu bulacağımı düşünüyorum. Yabancı dili anlamak bu şekilde daha kolaydır.” (Ö-19)

“Yazma biçimini kullanmayı daha çok seviyorum.” (Ö-25)

Tablo 13

Yabancı Dil Derslerinde Başarılı Olduklarını Düşündükleri Becerilere (Dinleme, Okuma, Konuşma ve Yazma) Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Kategori	Kodlar	Katılımcılar	Frekans(f)
Yabancı Dil Derslerinde Öğrencilerin Başarılı Olduğunu Düşündüğü Beceriler	Dinleme	Ö-2, Ö-3, Ö-4, Ö-8, Ö-9, Ö-10, Ö-11, Ö-12, Ö-15, Ö-16, Ö-19, Ö-20, Ö-21, Ö-26	14
	Konuşma	Ö-1, Ö-3, Ö-5, Ö-8, Ö-9, Ö-14, Ö-17, Ö-18, Ö-22, Ö-23, Ö-24	11
	Okuma	Ö-4, Ö-7, Ö-8, Ö-9, Ö-10, Ö-13, Ö-15, Ö-16	8
	Yazma	Ö-4, Ö-6, Ö-7, Ö-8, Ö-9, Ö-16, Ö-25	7
	Toplam		40

Tablo 13’de belirtildiği üzere başarılı olunan beceriler kategorisine 4 farklı kod ile cevap vermişlerdir. Öğrenciler tarafından bahsedilen en yüksek frekanslı kod *dinleme*(f=14) kodudur. Daha sonra sırasıyla konuşma (f=11), okuma (f=8) ve yazma (f=7) olarak belirtilmiştir.

Tablo 13’de görüldüğü üzere *dinleme* adlı kod en yüksek frekans değerinde belirtilmiştir. Ardından belirli kodlarla devam edilmiştir.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“Konuşma çünkü karakterimden ötürü yetenekli olduğumu düşünüyorum. Meslek seçiminde bunu ön planda tuttum.” (Ö-1)

“Yukarıda bahsettiğim gibi konuşma bana keyif veriyor ama dinlemede de iyi olduğumu düşünüyorum. Bunun sebebi de diyalog içerisinde olmaktan dolayı.” (Ö-3)

“Konuşmada pek iyi değilim, diksiyonum bozuk, hızlı konuşurum. İyi bir dinleyiciyim bence (çoğunlukla ağlama duvarı ben olduğumdan mütevellit). Okumada iyiyim, hızlı metin okurum, düzgün okurum. Yazmada iyiyim, süslü cümleler kurup şiirsel şeyler anlatabilirim.” (Ö-4)

“Konuşma, dinleme, okuma ve yazma konusunda da oldukça başarılıyım. Konuşarak insanları etkileyebilirim. Yazılarımda oldukça başarılıyım çünkü ödüller alıyorum.” (Ö-8)

“Dinleme. İyi bir dinleyici olduğum için insanlar benimle konuşmayı tercih ediyor.” (Ö-11)

“Dinleme becerisinde daha yetenekli olduğumu düşünüyorum çünkü diğer becerilerde kendimi geliştiremedim. Konuşurken cümleleri bir araya getiremiyorum. Okuma ve yazma konusunda ise dikkat dağınıklığım etkili oluyor.” (Ö-12)

“Dinleme ve okumada daha başarılı olduğumu düşünüyorum çünkü düşüncelerimi tam olarak ifade etmede zorlanıyorum.” (Ö-15)

“Konuşma çünkü konuşmayı seviyorum.” (Ö-22)

“Konuşma çünkü hitap yeteneğimin yüksek olduğunu düşünüyorum ve ikna konusunda başarılıyım.” (Ö-24)

Tablo 14

Yabancı Dil Dersleri Sınavlarında Başarılı Olduklarını Düşündükleri Becerilere (Dinleme, Okuma, Konuşma ve Yazma) Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Kategori	Kodlar	Katılımcılar	Frekans(f)
Yabancı Dil Dersleri Sınavlarında Başarılı Olunan Becerilere Yönelik Öğrenci Görüşleri	Okuma	Ö-1, Ö-3, Ö-4, Ö-5, Ö-6, Ö-7, Ö-8, Ö-9, Ö-10, Ö-11, Ö-12, Ö-13, Ö-15, Ö-16, Ö-17 Ö-19, Ö-23, Ö-25	18
	Dinleme	Ö-3, Ö-8, Ö-9, Ö-10, Ö-11, Ö-15, Ö-16, Ö-19, Ö-20, Ö-23, Ö-25	11
	Yazma	Ö-4, Ö-6, Ö-7, Ö-8, Ö-9, Ö-14, Ö-16, Ö-19, Ö-24, Ö-25	10
	Konuşma	Ö-2, Ö-8, Ö-9, Ö-18, Ö-20, Ö-25, Ö-26	7
	Toplam		46

Tablo 14’de belirtildiği üzere, öğrenciler yabancı dil derslerinde hangi becerilerde başarılı oldukları kategorisine 4 farklı kod ile cevap vermişlerdir. Öğrenciler tarafından bahsedilen en yüksek frekanslı kod *okuma* (f=17) kodudur. Daha sonra sırasıyla *dinleme* (f=11), *yazma* (f=10) ve *konuşma* (f=7) kodu olarak belirtilmiştir.

Aşağıda öğrencilerin örnek görüşlerine yer verilmiştir.

“Yazmak ve okumak, dinleme ve konuşmaya göre daha kolay. Dinleme becerilerimi kendimi öğrenmekte olduğum dile maruz bıraktıkça geliştiriyorum ama konuşma becerilerimi kendi kendime konuşarak yeterince geliştiremiyorum.” (Ö-4)

“Sanırım okuma çünkü okuma ve okuduğunu anlamakta diğer becerileri kullanırken de daha kolayıma geliyor.” (Ö-5)

“Eskiden dinleme konusunda başarılıydım ama şuanda hepsinde oldukça yetkinim.” (Ö-8)

“Okuma ve dinlemede daha başarılıyım. Eğitimimi alırken kendimi bu konularda geliştirdim.” (Ö-11)

“Okuma konusunda daha başarılıyım.” (Ö-12)

“Okuma çünkü kelime hafızam kuvvetlidir.” (Ö-17)

“Günümüz sosyal medyasının hayatımıza iyice girmesi iler birlikte konuşma becerisine daha yetkin oluyoruz ve bu sayede her geçen gün bunu geliştiriyoruz.” (Ö-18)

“Yabancı dil derslerimde çok da başarılı olduğum söylenemez çünkü çalışmayı bir süre bırakınca hatırlamıyorum.” (Ö-22)

BÖLÜM VI

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde 12.sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilen görüşmelerde belirtilen verilerin analizi sonucunda yabancı dilin 21. yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerilerine etkisine yönelik sonuçlar alt amaçlar kapsamında incelenmiş ve literatürdeki diğer çalışmalarla karşılaştırılarak tartışılmıştır. Daha sonra ise çalışmaya ilgili öneriler belirtilmiştir.

Tablo 15’te sonuçların alt amaçlara ve kategorilere göre dağılımı verilmiştir. Bu tablo düzenlenirken hangi alt amacın hangi kategoriyle ilişkisi olduğu ve en yüksek frekans değerine sahip olan sonuçlar dikkate alınarak belirtilmiştir. *İngilizce Öğretmenlerinin İletişim Becerilerinde Özenliliği, Alıcı Beceriler ve İletişim Araçları ve Yolları* kategorilerinde en yüksek frekans sonucu 1 tane verilmiştir. Çünkü bu kategorilerde en yüksek frekansı olan kodlar seçilmiştir.

Tablo 15

Araştırmada Elde Edilen Sonuçların Alt Amaçlara ve Kategorilere Göre Dağılımı

Alt Amaçlar	Kategoriler	En Yüksek Frekans Değeri Olan Sonuçlar
<i>Birinci alt amaç:</i> 21.yüzyıl becerileri 12. sınıf öğrencilerine göre nasıl tanımlanmaktadır?	Kategori 1: 21.yy. Becerilerinin Tanımları	1.Bireysel Yeterlilik 2.Teknoloji 3. Sosyal ve Çevresel Yeterlilik
<i>İkinci alt amaç:</i> 12.sınıf öğrencilerine göre iletişimin tanımı nedir?	Kategori 1: İletişimin Tanımı	1.Duygu ve Düşünce İfade Etme 2.Kendini, Karşısındakini ve Birbirini Anlama 3.Gereklilik ve İhtiyaç
<i>Üçüncü alt amaç:</i> Yabancı dil derslerindeki 21. yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerisine yönelik öğrenci görüşleri nasıldır?	Kategori 1: İngilizce Öğretmenlerinin İletişim Becerilerinde Özenliliği	1. Hepsi Uygun ve Yeterince Özenli
	Kategori 2: Üretken Beceriler	1.Hepsi Yeterli 2.Çok Az veya Yok 3. Halka Hitap Edebilme Hariç
	Kategori 3:Alıcı Beceriler	1. Yeterli
	Kategori 4: İletişim Araçları Ve Yolları	1.Teknolojik Araçlar (Telefon, Tablet, Bilgisayar, Televizyon vb.) ve İnternet
<i>Dördüncü alt amaç:</i> 12.sınıf öğrencileri hangi 21.yüzyıl yetkinliklerinin 21.yüzyıla uyum sağlamak için gerekli olduğunu düşünmektedir?	Kategori 1: 21.yy.’da Gerekli Olan Beceriler	1. Yazılım 2.Yabancı Dil 3.Yaratıcı Düşünme ve Üretme
	Kategori 2: Öğrencilerin Haberdar Olduğu 21.yy. Yetkinlikleri	1.Hayır Haberdar Değilim 2.Yaratıcılık 3.İletişim

Tablo 15 (devam)

Araştırmada Elde Edilen Sonuçların Alt Amaçlara ve Kategorilere Göre Dağılımı

Beşinci alt amaç: 12. sınıf öğrencileri, yabancı dil derslerinde hangi iletişim becerilerinde (okuma, yazma, dinleme ve konuşma) kendilerinin geliştiğini, daha başarılı olduklarını ve yabancı dil sınavlarında hangi becerilerde başarılı olduklarını düşünmektedir?	Kategori 1: Yabancı Dil Derslerinde Kullanılan İletişim Becerileri	1.Konuşma 2.Dinleme 3.Yazma 4.Okuma
	Kategori 2: En Çok Kullanılan İletişim Becerileri	1.Konuşma 2.Dinleme 3.Okuma 4.Yazma
	Kategori 3: Öğrencilerin Başarılı Olduğunu Düşündüğü Beceriler	1.Dinleme 2.Konuşma 3.Okuma 4.Yazma
	Kategori 4: Yabancı Dil Dersleri Sınavlarında Başarılı Olunan Beceriler	1.Okuma 2.Dinleme 3.Yazma 4.Konuşma

Tablo 15 'te sonuçların alt amaçlara ve kategorilere göre dağılımı verilmiştir. Bu tabloda toplam 12 kategori verilmiştir. Bu kategoriler her alt amaca dayalı sorulara göre hazırlanmıştır. Beşinci alt amaç hariç her alt amaç ve kategorinin altında en sık tekrar eden kodlar verilmiştir. Beşinci alt amaç ve onun kategorileri 4 beceriyi kapsadığı için 4 kodun tamamı en yüksek frekanstan en düşük frekans değerine doğru sıralanmıştır.

Araştırmanın amacı yabancı dilin 21.yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerisine etkisi konusunda 12.sınıf öğrencilerinin görüşlerini incelemektedir. Bu amaçla öğrenciler, 21.yüzyıl becerilerinin tanımlarını, iletişimin tanımını, iletişim boyutlarının öğretmenlerde nasıl olduklarını, üretken ve alıcı becerilerini, iletişim araçları ve yollarını, 21.yüzyılda gerekli olan becerilerini, öğrencilerin haberdar olduğu 21.yüzyıl yetkinliklerini, yabancı dil derslerinde hangi iletişim becerilerinin geliştirdiklerini en çok hangi iletişim yöntemini kullandıklarını, genel olarak hangi beceride yabancı dil derslerinde kendilerinin geliştiğini, başarılı olduğu sorularını ve yabancı dil sınavlarında hangi becerilerde başarılı olduklarını *Görüş Belirtme Formuyla* kendi gözlemlerine ve düşüncelerine göre subjektif olarak cevaplamışlardır.

Birinci alt amaca göre elde edilen sonuçlar ve tartışma;

Kategori 1’de öğrenciler 21.yüzyıl becerilerini en çok sırasıyla *bireysel yeterlilik (37 öğrenci)*, *teknoloji (13 öğrenci)* ve *sosyal ve çevresel yeterlilik (10 öğrenci)* kodlarıyla tanımlamaktadırlar. 21. yüzyıl becerileri, bireysel olarak yeterli olmanın yanında sosyal ve çevresel yeterli olmayı gerektirmektedir. Öğrenciler ise bireysel yeterliliği frekans sayısından dolayı daha önemli görmektedir. Çünkü bireysel olarak kazanılan beceriler sayesinde sosyal ve çevresel beceriler daha anlamlı olabilmektedir. Voogt & Roblin (2010)’a göre bireylerin kendilerini değişen dünyaya adapte etmeleri gerektiğini vurgulamaktadır. Öğrencinin önce bireysel becerilerini geliştirip daha sonra sosyal ve çevresel becerilerini geliştirdikleri düşünülmektedir. O yüzden 21.yüzyıl becerilerini daha az öğrenci sosyal ve çevresel yeterlilik olarak tanımlamaktadır.

21. yüzyıl becerilerinin ikinci sırada teknoloji olarak tanımlandığı görülmektedir. Bunun nedeni son yıllarda teknolojinin günlük hayata daha fazla dahil olmasıyla ilgili olduğu düşünülmektedir. Larson & Miller (2011)’e göre teknoloji günümüz toplumunda daha da yaygınlaştıkça, öğrencilerin dijital teknolojiler konusunda daha fazla uzmanlığa ihtiyaçları olacaktır. Çünkü yeni teknolojiler, küresel bilgi çağında yaşam için önemli hâle gelen yeni okuryazarlıklar yaratmaktadır. Bu yüzden internet ve sınıf teknolojileri arttıkça rolleri değişse de öğretmenler daha da önemli hâle gelmektedirler (Leu, Kinzer, Coiro & Cammack, 2004). Dolayısıyla öğrenci görüşlerine göre 21.yüzyıl becerilerinin ikinci olarak en çok teknolojiyle ilintili olduğu tespit edilmiştir.

İkinci alt amaca göre elde edilen sonuçlar ve tartışma;

Kategori 1’de, öğrenciler iletişimi en çok *duygu ve düşünce ifade etme (7 öğrenci)*, *kendini, karşısındakini ve birbirini anlama (7 öğrenci)* ve *gereklilik ve ihtiyaç (6 öğrenci)* kodlarıyla tanımlamaktadır. Cobley (2008) iletişim tanımlarının genellikle başarılı bir temas ve etkileşimin var olduğunu belirttiğini ifade etmektedir. Sezer (2020)’ye göre, “iletişim temel anlamda bilgilerin, duyguların ve düşüncelerin paylaşılması olmakla birlikte, aynı zamanda kişilerin ya da grupların davranış ve tutumlarını etkilemeye yönelik

bir eylemdir. Diğer bir ifadeyle iletişim, bireyler arasında bilgi alıp vermek amacıyla oluşturulan bir ilişkiler sistemi olarak açıklanabilir” (s.32). Öğrencilerin cevaplarına bakıldığında görüşlerinin bu ifadeyle örtüştüğü görülmektedir. Duygu ve düşünce ifade etme bir başka deyişle temasta bulunma ve etkileşimdir.

Üçüncü alt amaca göre elde edilen sonuçlar ve tartışma;

Kategori 1’de, öğrencilerden 23’ü öğretmenlerin *hepsinin yeterince özenli* (Dinleme, Beden Dili, Jest ve Mimikler, Ses Tonu ve Kıyafet) olduğu yönünde görüş belirtmiştir. Ceyhun & Yeşilyurt (2020)’ye göre ise insanlar, mesaj gönderip mesaj alarak sosyal çevrelerinde kendilerini algılar ve ifade ederler. Bununla ilgili olarak kendilerini ifade etmek için davranışlarını, duruşlarını, yüz ifadelerini, konuşmalarını ve bazen de sessizliklerini kullanırlar. Paranduk & Karisi (2020)’in yılında yaptığı çalışmada öğretmenlerin materyali aktarmak veya öğrencilerle iletişim kurmak için uygun şekilde sözsüz iletişim bilgisine sahip olmaları gerektiği önerilmektedir. Buradan hareketle öğrenciler öğretmenlerinin sözsüz iletişim becerilerini çoğunlukla yerinde bulmaları önemli bir bulgudur.

Kategori 2’de üretken beceriler sorusuna öğrencilerden 8’i *hepsinin yeterli* olduğunu belirtirken 7’i de *çok az veya yok* koduna değinerek cevap vermişlerdir. Bunun yanı sıra *halka hitap etme hariç* koduna 6 öğrenci belirtmiştir. Yapılan araştırmaya göre üretken becerileri kazanım hâline getiren öğrencilerin düşük seviyede olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeninin kelime bilgisi eksikliği, cümle yapısı ve akıcılık olduğu düşünülmektedir (Ampa & Akib, 2019). Şahin (2018)’e göre telaffuzunun kötü olması durumunda alay konusu olacağını düşünen öğrenciler konuşmaktan çekinir ve bu nedenle konuşma becerilerini yeterince geliştirmediklerini belirtmektedir. Üretken becerilerde kendilerini yetersiz hissettiklerini belirten öğrenciler bundan dolayı sorun yaşayabilmektedir. Bu araştırmanın yanı sıra olası nedenler, bazı öğrencilerin bu becerilere önem verirken bazıları vermemiş olabilmektedir. Başka bir olası nedeni, ders öğretmenlerinin bu 7 öğrencinin yeteneklerine ve öğrenme stillerine yönelik ders yapmamasıyla ilgili olabilmektedir.

Kategori 3'te 16 öğrenci *yeterli* koduna değinerek cevap vermiştir. Golkova & Hubackova (2014)'e göre alıcı beceriler, dil becerilerinin önemli bir bölümünü ve bazı üretken beceri kategorilerinin temellerini temsil eder. Öğrencilerde görüldüğü gibi birçoğunun alıcı becerilerinde İngilizce temellerinin yeterli olduğu görülmektedir. Bunun nedeninin öğrencilerin bu becerilere daha fazla önem vermeleri ve öğretmenin alıcı beceriler için daha fazla etkinlik yapmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Kategori 4'te 22 öğrenci *teknolojik araçlar ve internet* kodunu belirtmiş fakat konuşma koduna sadece 11 öğrenci belirtmiştir. Bakos Jr (1997)'e göre öğrencilerin giderek teknolojik araçlar üzerinden daha fazla iletişim kurduklarını belirtmektedir. İnternetin (internet üzerinden) sağladığı türden iletişim yarının iş sektöründe rekabetçi olabilmeleri için öğrencilerin yaşam boyu öğrenme kabiliyetlerini sürdürmeleri açısından önemlidir.

Genel olarak değerlendirildiğinde öğrencilerin büyük bir çoğunluğu sözsüz iletişim becerilerinin yeterli olduğunu belirtmektedir. Öğrenciler iletişim becerilerinden alıcı becerilerde daha yetkin olduğu görülmektedir. Alıcı becerilerde 16 öğrenci *yeterli* olduğunu belirtirken üretken becerilerde sadece 8 öğrenci kendinin *yeterli* olduğunu belirtmiştir. 7 öğrenci de üretken becerileri *çok az veya yok* olarak belirtmiştir. Bunun yanı sıra öğrenciler iletişim araçları ve yolları olarak en çok *teknolojiyi* kullandıklarını görüş olarak belirtmişlerdir.

Dördüncü alt amaca göre elde edilen sonuçlar ve tartışma;

Kategori 1'de öğrenciler en çok 3 koda değinmişlerdir. Bunlar *yazılım, yabancı dil, yaratıcı düşünme ve üretmedir*. Bu kodların hepsi aynı frekans değerindedir. Hemen sonrasında *iletişim* kodu gelmektedir. Geisinger (2016)'ya göre 21. yüzyıl; iletişim becerileri, teknoloji bilinci, küresel bakış, iş birliğine dayalı uygulamalar, dijital beceriler ve ezberden ziyade daha yenilikçi uygulamalar için ek katmanlar gerektirmektedir. Yazılım, yabancı dil, yaratıcı düşünme ve üretme koduna en çok değinilmesinin sebebi bu üç beceriyle meslek edinmenin kolay olması olduğu düşünülmekte, iletişim ise sosyal olarak gerekli olduğu için belirtilmiş olabilmektedir.

Kategori 2’de öğrencilerden *Hayır haberdar değilim* koduna değinen öğrenci sayısı 10’dur. Bunun nedeni bu yetkinliklerin sistematik olarak öğretilmemesi olduğu düşünülmektedir. Çünkü Milli Eğitim Bakanlığı (2018)’e göre 21.yüzyıl becerileri sistematik olarak İngilizce Dersi Öğretim Programında yer almamaktadır. Bu becerilerin sistematik bir şekilde öğretimine ihtiyaç vardır. Bunun yanı sıra bu yetkinlikleri bilen öğrenciler en çok *yaratıcılık* koduna değinmiş olup daha sonra da *iletişim* koduna değinmişlerdir. Bunları sosyal medyada karşılaştıkları içeriklerden öğrenmiş olduklarını düşünebilmek mümkündür.

Beşinci alt amaca göre elde edilen sonuçlar ve tartışma;

Kategori 1’de öğrencilerden 13’ü konuşma, 12’si dinleme becerisine yönelik görüş belirtmişlerdir. Sonuçlar incelendiğinde; yabancı dil derslerinin iletişim becerilerinden konuşma ve dinleme becerilerine diğer becerilere göre daha çok olumlu etkisi olduğu düşünülmektedir.

Kategori 2’de de kategori 1’deki gibi en çok konuşma ve dinleme becerileri öne çıkmaktadır fakat bu becerilerin frekansları iki kategoride birbirinden farklıdır. Sırasıyla, konuşmaya 17 öğrenci, dinlemeye ise 12 öğrenci vurgu yapmıştır. Bu bölümde konuşmanın fazla frekans değerine sahip çıkmasının sebebi öğrencilerin konuşmaya çabalaması olabileceği gibi 5 öğrencinin konuşma becerisini yeterince geliştirememiş olduğunu düşünmesi çalışmanın dikkat çeken sonuçlarından biridir. Konuşma etkinliği öğrencilerin yabancı dil dersine dahil olmasını olumlu yönde etkilemektedir. Bunun yanı sıra konuşma ve dinleme etkinlikleri günlük yaşamda daha çok kullanıldığı için öğrenciler için daha cazip görülmektedir (Ilxomovich, 2022; Sánchez, 2020).

Kategori 3’de öğrencilerin görüşlerinde belirttikleri gibi, en çok değinilen beceri dinleme becerisi olduğu görülmektedir. 14 öğrenci bu beceriye vurgu yapmıştır. Yapılan araştırmada öğrencilerin %90’ının İngilizce dinlemeyi sevdiği ortaya çıkmıştır. Öğrenciler farklı kaynaklardan içerikler dinledikçe dinlemenin kolay olduğunu belirtmiştir. Ayrıca öğrenciler dinleme becerisi konuşma becerisi gibi komik duruma düşme ihtimali olmadan

da öğrenilebilmektedir (Şahin, 2018; Wah, 2019). Öğrenciler, dinleme becerisinin alıcı bir beceri olması nedeniyle ve konuşma kadar çaba gerektirmediği için derslerde dinleme becerisinde daha başarılı olduklarını düşünmektedirler.

Kategori 4'te öğrencilerin yabancı dil sınavlarında en çok okuma becerisinde başarılı oldukları görülmektedir. 17 öğrenci bu beceriye vurgu yapmışlardır. Parker (2007)'ye göre dil bilgisi etkinliklerinden sonra en çok okuma etkinliklerine derslerde yer verildiği tespit edilmiştir. Bunun nedeni öğrencilerin okuma metinlerinden kolayca çıkarım yapabildikleri olarak düşünülmektedir.

Yapılan araştırma ile ilgili olarak şu öneriler sunulabilir:

Eğitim programına yönelik öneriler:

- 1) Yabancı dil derslerinin öğretim programında iletişim becerisinin teorik olarak yer almasının yanında uygulamada daha etkin kullanılması teşvik edilebilir.
- 2) 21.yüzyıl becerileri İngilizce eğitim programına dahil edilebilir.
- 3) Programda konuşma becerilerine ağırlık verilebilir.

Araştırmacılara yönelik öneriler:

- 1) Yabancı dil derslerinde genel olarak en çok kullanılan iletişim becerisi konuşma iken en başarılı olunan becerinin dinleme olmasının nedenleri araştırılabilir.
- 2) Alıcı becerilerde yeterli olduğunu belirten öğrenci sayısı 16 iken üretken becerilerde bu sayının sadece 7 olması konusunda bir araştırma yapılabilir.
- 3) Yabancı dil derslerinde başarılı olunan beceri 14 frekans değeriyle dinleme becerisi iken yabancı dil sınavlarında başarılı olunan becerinin 16 frekans değeriyle okuma becerisi olmasının nedenleri konusunda bir araştırma hazırlanabilir.
- 4) 21.yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerisi haricindeki diğer beceriler hakkında araştırma yapılabilir.
- 5) Yabancı dil haricindeki farklı derslerin 21.yüzyıl yetkinliklerinden iletişim becerisine etkisi araştırılabilir.

- 6) Bu araştırma nitel araştırma modeli kullanılarak hazırlanmıştır. Daha kapsamlı veriler toplanması yönünde nicel ve nitel modelin birlikte kullanıldığı karma model kullanılan araştırmalar hazırlanabilir.
- 7) 12.sınıf öğrencileri dışında farklı eğitim kademelerinde kayıtlı öğrencileri araştırma grubuna dâhil eden araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- 21st century skills (2016). Retrieved from <https://www.edglossary.org/21st-century-skills/>.
- 5 Communication Skills That Every Online English Teacher Must Have (t.y.). Retrieved from <https://www.englishclub.com/efl/tefl-articles/tips/5-communication-skills-every-online-english-teacher-must-have/>.
- Akpınar, D. K. (2009). Developing communication skills of EFL teacher trainees. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 5(1), 110-126.
- Ampa, A. T., & Akib, E. (2019, June). *The students' learning achievement of the english productive skills*. Paper Presented at Eleventh Conference on Applied Linguistics. Atlantis.
- Ataberk, B. (2022). *21st century skills in English language teaching (elt) programs in Turkey: A case study*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Aydın, A. (2019). *İngilizce öğretmen adaylarının görüşleri çerçevesinde öğretmen eğitiminde 21.yüzyıl becerilerinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Aydoğdu, E. (2008). *İlköğretim okullarındaki öğrenci ve öğretmenlerin sahip oldukları okul algıları ile ideal okul algılarının metaforlar yardımıyla analizi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Bakos Jr, J. D. (1997). Communication skills for the 21st century. *Journal of professional issues in engineering education and practice*, 123(1), 14-16.

- Bal, M. (2018). Türkçe dersinin 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Turkish Studies*, 13(4), 49-64.
- Battelle for Kids. (2019). *Frameworks*. Retrieved from <https://www.battelleforkids.org/networks/p21/frameworks-resources>.
- Bhattacharjee, A. (2012). *Social science research: Principles, methods, and practices textbooks* (2nd Edition). Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported License.
- Bilben, S. (2022). *Preparatory class English as a foreign language teachers' practices and self-efficacy beliefs on teaching 21st-century skills in classrooms*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Black, R. (2009). English-Language learners, fan communities, and 21st-Century skills. *Journal of adolescent and adult literacy*, 52(8), 688-697.
- Bobanovic, M. K., & Grzinic, J. (2011). The importance of English language skills in the tourism sector: A comparative study of students/employees perceptions in Croatia. *Almatourism-Journal of Tourism, Culture and Territorial Development*, 2(4), 10-23.
- Bruner, J. S. (1983). *Child's talk: Learning to use language*. Norton & Company.
- Bryman, A. (2012). *Social research methods* (4th Edition). New York: Oxford University.
- Cansoy, R. (2018). Uluslararası çerçevelere göre 21. yüzyıl becerileri ve eğitim sisteminde kazandırılması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 3112-3134.
- Cbse Academics (2020). *21st century skills: A handbook*. Retrieved from https://cbseacademic.nic.in/web_material/Manuals/21st_Century_Skill_Handbook.pdf.
- Ceyhun, R., & Yeşilyurt, M. (2020). İlkokul öğrencilerinin yabancı dil dersine olan ilgilerine yabancı dil öğretmeninin iletişim becerisinin etkileri. *Pearson Journal*, 5(6), 168-180.
- Chomsky, N. (1965). *Aspects of the theory of syntax*. MIT Press.

- Cobley, P. (2008). Communication: Definitions and concepts. In W. Donsbach (Ed.), *The international encyclopedia of communication*. New York: Wiley-Blackwell.
- Coşkun, F. (2022). Öğretmenlik mesleği ve 21. yüzyıl becerileri. *Alanyazın*, 3(1), 31-38.
- Creswell, J.W. (2021). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni [Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches]*. S. B. Demir & M. Bütün, Trans. (Eds.). Ankara: Siyasal.
- Crystal, D. (2012). *English as a global language*. (2nd ed.). Cambridge University.
- Dede, C. (2009). Comparing frameworks for 21st century skills. In J. Bellance & R. Brandt (Eds.), *21st century skills: Rethinking how students learn* (pp. 51-76). Bloomington: Solution Tree.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y.S. (2021). SAGE nitel araştırmalar kılavuz kitabı. G. Ekici & S. Yeşilçınar (Çev. Ed.). Ankara: Vizetek.
- Derin, A., & Cemil, G. K. (2020). Broadening horizons through 21st century-oriented language education. In D.U. Gökmen, A. Ercan, I. R. Silahtaroğlu (Eds.), *English language teaching in the 21st century: Changing identities, agencies, and mindsets* (pp. 8-22). İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Eker, E. (2020). *Exploring EFL teachers' perceptions on 21st century skills A case study*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Ekici, G., Abide, F.Ö., Canbolat, Y., & Öztürk, A. (2017). 21.Yüzyıl becerilerine ait veri kaynaklarının analizi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 124-134.
- Elgün, Ö. İ. (2021). *Analysis of the 8th grade English course in terms of 21st century skills*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Erbuğ, E., & Özalkan, G. Ş. (2022). Pandemi süresince nitel araştırma: Çevrimiçi platformlar üzerinden derinlemesine görüşmelerin imkân ve sınırlılıkları. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 25(1), 36-46. doi:10.18490/sosars.1090603.

- Fandiño, Y. J. (2013). 21st century skills and the English Foreign Language classroom: A call for more awareness in Colombia. *Gist Education And Learning Research Journal*, 7, 190-208.
- Fontana, A., & Frey, J. (1994). Interviewing: The art of science. In N. Denzin & Y. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (pp. 361-376). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Geisinger, K. F. (2016). 21st century skills: What are they and how do we assess them?. *Applied measurement in education*, 29(4), 245-249.
- Golkova, D., & Hubackova, S. (2014). Productive skills in second language learning. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 143, 477-481.
- Göktaş, O., Kurt, H., Ekici, G., & Gökmen, A. (2014). Fen ve teknoloji öğretmen adaylarının KPSS kapsamındaki alan sınavına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(3), 357-401.
- Görkaş, B., Otuz, B., & Ekici, G. (2017). İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sahip olmaları gereken 21. yüzyıl becerilerine ait veri kaynaklarının analizi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 421-435.
- Griffin, P., & Care, E. (2015). The ATC21S method. In P. Griffin & E. Care (Eds.), *Assessment and teaching of 21st century skills methods and approach* (pp.1-33). Springer Dordrecht Heidelberg, New York London.
- Gustafsson, J. (2017). *Single case studies vs. multiple case studies: A comparative study*. Academy of Business, Engineering and Science Halmstad University.
- Halvorsen, A. (2018). 21st century skills and the “4Cs” in the English language classroom. University of Oregon: American English Institute.
- Heale, R., & Twycross, A. (2018). What is a case study? *Evidence-based Nursing*, 21(1), 7-8.
- Hennink, M., Hutter, I., & Bailey, A. (2020). *Qualitative research methods*. Sage.

- Hruschka, D. J., Schwartz, D., St. John, D. C., Picone-Decaro, E., Jenkins, R. A., & Carey, J. W. (2004). Reliability in coding open-ended data: Lessons learned from HIV behavioral research. *Field Methods*, 16(3), 307–331.
- Ilxomovich, A. I. (2022). Interconnectedness of skills in language learning process. *International Scientific Research Journal*, 3(6), 1124-1127.
- Ilyosovna, N. A. (2020). The importance of English language. *International Journal on Orange Technologies*, 2(1), 22-24.
- Inhelder, B., & Piaget, J. (1958). *The growth of logical thinking from childhood to adolescence*. Basic Books.
- Joynes, C., Rossignoli, S., & Fenyiwa Amonoo-Kuofi, E. (2019). *21st century skills: Evidence of issues in definition, demand and delivery for development contexts*. Brighton, UK: Institute of Development Studies.
- Kumaravadivelu, B. (2003). *Beyond methods: Macrostrategies for language teaching*. Yale University.
- Larson, L. C., & Miller, T. N. (2011) 21st century skills: Prepare students for the future. *Kappa Delta Pi Record*, 47(3), 121-123.
- Lavalle, P. I., & Briesmaster, M. (2017). The study of the use of picture descriptions in enhancing communication skills among the 8th-grade students--learners of english as a foreign language. *Inquiry in Education*, 9(1), 1-16.
- Leu, D. J., Kinzer, C. K., Coiro, J. L., & Cammack, D. W. (2004). Toward a theory of new literacies emerging from the internet and other information and communication technologies. *Theoretical Models and Processes of Reading*, 5(1), 1570-1613.
- Menon, J. (2021). *Four core skills you can develop in the 21st century*. Retrieved from <https://timesofindia.indiatimes.com/readersblog/four-core-skills-you-can-develop-in-the-21st-century/four-core-skills-you-can-develop-in-the-21st-century-39925/>.
- Metiri Group, & NCREL (2003). *EnGauge 21st century skills: Literacy in the digital age*. Chicago, IL: NCREL.

- Metusalem, R., Belenky, D. M., & DiCerbo, K. (2017). *Skills for today: What we know about teaching and assessing communication*. London: Pearson.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *Ortaöğretim İngilizce dersi (9, 10, 11 ve 12.sınıflar) öğretim programı*. <https://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=342>.
- National Council of Education Research & Training (2005). *National curriculum framework*. Retrieved from <https://ncert.nic.in/pdf/nc-framework/nf2005-english.pdf>
- Neuman, W. L. (2014). *Social research methods: Qualitative and quantitative approaches*. (7th ed.). Pearson.
- Norris, L. (2019). *Promoting 21st century skills, teaching English*. Retrieved from https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/J105_12_Promoting_21_Skills_web_0.pdf.
- Organization for Economic Cooperation and Development. (2005). *The definition and selection of key competencies: Executive summary*. Paris, France: OECD.
- Paker, T. (2007, Eylül). *Çal bölgesindeki okullarda İngilizce öğretiminin sorunları ve çözüm önerileri*. Çal Sempozyumu, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Paranduk, R., & Karisi, Y. (2020). The effectiveness of non-verbal communication in teaching and learning english: A systematic review. *Journal of English Culture, Language, Literature and Education*, 8(2), 140-154.
- Partnership for 21st Century Skills (2009). *Framework for 21st century learning*. https://static.battelleforkids.org/documents/p21/P21_Framework_Brief.pdf.
- Paschal, M., & Gougou, S. A. M. (2022). Promoting 21 st century skills in english language teaching: A pedagogical transformation in Ivory Coast. *Global Journal Of Educational Studies*, 8(2), 50-74. <https://doi.org/10.5296/gjes.v8i2.20333>.

- Pattiwael, A. (2016). Addressing 21st century communication skills: Some emerging issues from eil pedagogy & intercultural communicative competence. *Indonesian Journal of English Education*, 3(2), 158-170. 10.15408/ijee.v3i2.3164.
- Piaget, J. (1952). *The origins of intelligence in children*. International Universities Press.
- Pinker, S. (1994). *The language instinct: How the mind creates language*. William Morrow and Company.
- Putra, E., Teknologi, I., & Nopember, S. (2020). The importance of learning English nowadays. *Jurnal Institute of Technology Sepuluh November at Surabaya*. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/ErlanggaPutra/publication/346400434_The_Importance_of_Learning_English_Nowadays/links/5fbfda2b299bfl04cf7c484c/The-Importance-of-Learning-English-Nowadays.pdf.
- Reeves, E., McIntyre, J. C., Henschel S., & Pierce, L. (2021). Developing 21st Century communication skills using digital storytelling. *International Journal for Infonomics (IJI)*, 14(1), 2068-2072. doi: 10.20533/iji.1742.4712.2021.0215.
- Ribeiro, L. (2011). The pros and cons of problem-based learning from the teacher's standpoint. *Journal of University Teaching and Learning Practice*, 8(1), 1-17.
- Richards, J. C. (2005). *Communicative language teaching today*. Singapore: Seameo Regional Language Centre.
- Rotherham, A. J., & Willingham, D.T. (2009). 21st century skills: The challenges ahead. *Educational Leadership*, 67(1), 16-21.
- Saavedra, A., & Opfer, V. (2012). *Teaching and learning 21st century skills: Lessons from the learning sciences*. A Global Cities Education Network Report, New York: Asia Society. Retrieved from <http://asiasociety.org/files/rand-0512report.pdf>.
- Sánchez, M. A. A. (2000). An approach to the integration of skills in English teaching. *Didáctica (lengua y literatura)*, 12, 21-41.

- Santosa, M. H. (2021). *21st century skills (Part 3/5: New Paradigm in Language Teaching and 21st Century Skills)*. Retrieved from <https://mhsantosa.id/2021/07/21/new-paradigm-in-language-teaching-and-21st-century-skills-part-3-21st-century-skills/>.
- Sezer, N. (2020). *Etkili iletişim becerileri*. İstanbul Üniversitesi. İstanbul.
- Skinner, B. F. (1957). *Verbal behavior*. Appleton-Century-Crofts.
- Staats, A. W., & Staats, C. K. (1962). Complex human behavior and behaviorism: Some implications of a behavioristic approach to problems in social psychology and the social sciences. *American Psychologist*, 17(2), 66–73.
- Stark, S., & Torrance, H. (2005). Case study. In B. Somekh & C. Lewin (Eds.), *Research methods in the social sciences* (pp. 33-40). Sage.
- Suto, I., & Eccles, H.M. (2014). *The Cambridge approach to 21st century skills: Definitions, development and dilemmas for assessment*. Paper presented at IAEA Conference, Singapore. Retrieved from <https://www.cambridgeassessment.org.uk/Images/461811-the-cambridge-approach-to-21st-century-skills-definitions-development-and-dilemmas-for-assessment-.pdf>.
- Şahin K. (2018, Aralık). *Türkiye'de Yabancı dil öğretimi, sorunlar ve çözüm yolları*. Ulusal Öğretmenim Sempozyumu. İstanbul.
- Talbot, D. (2023). *How many people speak English?* Retrieved from <https://wordrated.com/how-many-people-speak-english/#:~:text=As%20of%202023%2C%20an%20estimated,English%20than%20any%20other%20language.>
- Türel, Y. K., Şimsek, A., Şengül Vautier, C. G., Şimşek, E., & Kızıltepe, F. (2023). *21. Yüzyıl Becerileri Ve Değerlere Yönelik Araştırma Raporu*. Ankara.
- Voogt, J., & Roblin, N. P. (2010). *21st century skills*. Enschede: University of Twente.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.

- Wagner, T. (2008). *The global achievement gap: Why even our best schools don't teach the new survival skills our children need, and what we can do about it*. New York: Basic.
- Wah, N. N. (2019). Teaching listening skills to English as a foreign language students through effective strategies. *International Journal of Trend in Scientific Research and Development (IJTSRD)*, 3(6), 883-887.
- Wells, G. (2004). Language and learning: An international perspective. In G. Wells & J. Nicholls (Eds.), *Language and learning: An international perspective*. (pp. 21-40) The Falmer, London and Philadelphia.
- Yalçın, S. (2018). 21. yüzyıl becerileri ve bu becerilerin ölçülmesinde kullanılan araçlar ve yaklaşımlar. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 51(1), 183-201.
- Yeni, G., & Can, T. (2022). The effect of 21st century skills training on foreign language teachers' perceptions regarding their educational technology and materials development competencies. *Bartın University Journal Of Faculty Of Education* 11(1), 118-136.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

EKLER

EK 1. Araştırma İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 14.04.2023-E.636434

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-14588481-605.99-74371271
Konu : Araştırma İzni

13.04.2023

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü)

İlgi: a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 2020/2 sayılı Genelgesi.
b) 04.04.2023 tarihli ve 627718 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Furkan ATAN'ın "**Yabancı Dilin 21. Yüzyıl Yetkinliklerinden İletişim Becerisine Etkisi Konusunda 12. Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri: Hasanoğlu Atatürk Fen Lisesi Örneği**" konulu çalışması kapsamında Elmadağ ilçemize bağlı liselerde uygulama yapma talebi ilgi (a) Genelge çerçevesinde incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda, söz konusu araştırmanın Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ölçme araçlarının; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Milli Eğitim Temel Kanunu ile Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygun olarak, ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek, eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde okul ve kurum yöneticilerinin sorumluluğunda, gönüllülük esasına göre uygulanması Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Harun FATSA
Vali a.
Milli Eğitim Müdürü

Ek: Uygulama Araçları (3 Sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
Gazi Üniversitesi

Bilgi:
Elmadağ İlçe MEM

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK 2. Etik Kurul Onayı

Evrak Tarih ve Sayısı: 30.03.2023-E.624219

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Etik Komisyonu

Sayı : E-77082166-302.08.01-624219
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

30.03.2023

Dağıtım Yerlerine

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı **Yüksek Lisans Öğrencisi Furkan ATAN'ın, Prof.Dr.Gülay EKİCİ'nin** danışmanlığında yürüttüğü **"Yabancı Dilin 21.Yüzyıl Yetkinliklerinden İletişim Becerisine Etkisi Konusunda 12.Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri: Hasanoğlu Atatürk Fen Lisesi Örneği "** adlı tez çalışması ile ilgili konu Komisyonumuzun **21.03.2023** tarih ve **05** sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin çalışmasının, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Araştırma Kod No: 2023 - 402

Prof. Dr. İsmail KARAKAYA
Komisyon Başkanı

Ek:1 Liste
DAĞITIM
Gereği:
Sayın Prof. Dr. Gülay EKİCİ

Bilgi:
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK 3. Görüş Belirtme Formu Kapak

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÖRÜŞ BELİRTME FORMU

Değerli Öğrenci,

Bu ölçme aracı “12. Sınıf Öğrencilerinin Yabancı Dilin 21.Yüzyıl Yetkinliklerinden İletişim Becerisine Etkisini” tespit etmek amacıyla yüksek lisans tezine veri toplamak üzere geliştirilmiştir. Geliştirme sürecinde 2 tane dil eğitimi uzmanından ve 2 tane alan uzmanı akademisyenden görüşler alınmıştır. Ayrıca, görüşme formunda yer alan soruların hazırlanmasında konuyla ilgili literatürden yararlanılmıştır.

12. Sınıf öğrencilerinin “Yabancı Dilin 21.Yüzyıl Yetkinliklerinden İletişim Becerisine Etkisini” tespit etmek amacıyla hazırlanan bu veri toplama formu bir kişisel değerlendirme formu değildir. Elde edilecek veriler yalnızca hazırlanan yüksek lisans tezinin amaçları için kullanılacak başka bir kişi ya da kuruma verilmeyecektir.

Araştırmanın nitelikli sonuçlara ulaşması ölçme aracını titizlikle ve samimiyetle doldurmanıza bağlıdır.

Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Furkan ATAN

Gazi Üniversitesi, Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri
Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi

Yüksek Lisans Tez Danışmanı: Prof. Dr. Gülay EKİCİ
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, EPÖ Anabilim Dalı

EK 4. Görüş Belirtme Formu

1. Cbse Academics (2020)'e göre 21. yüzyıl becerileri, küresel olarak aktif, dijital olarak dönüştürücü, yaratıcı bir şekilde ilerleyici ve yetkin insan kaynağı arayan 21.yüzyıl zorluklarıyla yüzleşen bireyler için gerekli beceriler olarak tanımlanmaktadır.
  - a. Size göre 21.yüzyıl becerileri nasıl tanımlanabilir?

- b. Hangi becerilerin 21.yüzyılda gerekli olduğunu düşünmektesiniz?

2. Menon (2021)'e göre iletişim becerileri, 21. yüzyılda geliştirebileceğiniz dört temel becerinin bir parçası olarak çok önemli bir beceridir. İletişim becerileri, düşünme becerileri, yazma becerileri, yaratıcı beceriler, tasarım becerileri, teknolojik beceriler ve ayrıca duygusal beceriler ve liderlik becerileridir.

Size göre iletişim nedir?

3. Yazarı belli olmayan *5 Communication Skills That Every Online English Teacher Must Have* (t.y.) kaynağında *Dinleme, Beden Dili, Jest ve Mimikler, Ses Tonu ve Kıyafet* boyutlarında özenli olması gerektiği vurgulanmıştır.

Derste İngilizce öğretmeninizde yukarıda belirtilen boyutların (*Dinleme, Beden Dili, Jest ve Mimikler, Ses Tonu ve Kıyafet*) hangilerinin yeterince özenli olduğunu düşünüyorsunuz?

4. Metusalem, Belenky ve DiCerbo (2017)'ye göre *Halka Hitap Etme, Kişilerarası Konuşma ve Yazma* olmak üzere *Üretken Beceriler*; *Aktif Dinleme ve Okuma* olmak üzere *Alıcı Beceriler* vardır.

a. Bu becerileri derslerinizde ne kadar öğrendiğinizi düşünüyorsunuz?

- Üretken beceriler (*Halka Hitap Etme, Kişilerarası Konuşma ve Yazma*):

- Alıcı beceriler (*Aktif Dinleme ve Okuma*):

b. İletişim için hangi araçlara ve iletişim yollarına başvurursunuz?

5. 21. yüzyıl yetkinliklerinden haberdar mısınız? Evetse hangi yetkinlikleri biliyorsunuz?

6. Yabancı dil derslerinde;

a. Hangi iletişim becerilerinizin geliştiğini düşünüyorsunuz?

b. En çok hangi iletişim biçimini kullanıyorsunuz (konuşma, dinleme, okuma ve yazma)?

c. Hangi beceride (konuşma, dinleme, okuma ve yazma) daha başarılı olduğunuzu düşünüyorsunuz? Nedenleriyle açıklayınız.

d. Yabancı dil dersleri sınavlarında hangi dil becerilerinde daha başarılısınız? Açıklayınız.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, Adı	Atan, Furkan
Uyruğu	T.C.
Doğum Tarihi ve Yeri	
Medeni Hali	
Telefon	
E-posta	

Eğitim Derecesi	Okul/Program	Mezuniyet yılı
Lise	Zühtü Özkardeşler Anadolu Lisesi	2015
Üniversite	Balıkesir Üniversitesi	2019
Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi	2024

İş Deneyimi, Yıl	Çalıştığı Yer	Görev
2018	Lviv, Ukrayna	Gönüllü İngilizce Öğretmeni
2020-		İngilizce Öğretmeni

Yabancı Dil	İngilizce, Lehçe (B1), İspanyolca (A2)

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR.